

PÄÄTÖS

Nro 34/2014/1

Dnro ISAVI/288/04.08/2010

Annettu julkipanon jälkeen

24.4.2014

ASIA Suonenjoen kaupungin jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen, Suonenjoki

HAKIJA Suonenjoen kaupunki

TOIMINTA JA SIJAINTI

Jäteveden puhdistamolla käsitellään Suonenjoen ja lisveden taajamien yleiseen viemäriverkostoon johdettavat asumis- ja teollisuusjätevedet.

Jätevedenpuhdistamo sijaitsee Suonenjoen kaupungin Jauhomaen kylässä kaupungin omistamalla kiinteistöllä 778-403-5-81 valtatie nro 9 vieressä osoitteessa Lamikkotie 3. Käsitellyt jätevedet johdetaan Kimpanlampeen ja edelleen Suonenjoen kautta lisveteen.

ASIAN VIREILLETULO JA SEN PERUSTE

Itä-Suomen aluehallintovirastoon 30.12.2010 saapunut hakemus koskee Suonenjoen kaupungin jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamista.

Lupamääräysten tarkistamisvelvollisuus perustuu Itä-Suomen ympäristölupaviraston 16.12.2005 myöntämään ympäristölupaun nro 121/05/2, jonka mukaan luvan saajan on 31.12.2010 mennessä tehtävä lupaviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista koskeva hakemus.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on asiassa toimivaltainen ympäristölupaviranomainen ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin kohdan 13 a) perusteella.

VOIMASSA OLEVA YMPÄRISTÖLUPA

Itä-Suomen ympäristölupavirasto on 16.12.2005 antamallaan päätöksellä nro 121/05/2 myöntänyt Suonenjoen kaupungille jätevedenpuhdistamoa ja kompostointitoimintaa koskevan ympäristöluvan. Vaasan hallinto-oikeus on 7.12.2007 antamallaan päätöksellä nro 07/0845/2 eräiltä osin muuttanut lupamääräyksiä. Ympäristöluvan lupamääräykset kuuluvat seuraavasti:

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 029 501 6800

fax 015 760 0150

www.avi.fi/ita

kirjaamo.ita@avi.fi

Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli

Mikkelin päätoimipaikka

Maaherrankatu 16

Mikkeli

Joensuun toimipaikka

Torikatu 36

Joensuu

Kuopion toimipaikka

Hallituskatu 12-14

Kuopio

"A. Jätevedenpuhdistamoa koskevat määräykset

1. Päästöt vesiin ja viemäriin

Puhdistamolla käsitellyt jätevedet johdetaan nykyisellä purkuputkella Kimpanlammen eteläpäähän.

Jätevedet on käsiteltävä puhdistamolla niin, että vesistöön johdettava jätevesi täyttää ohjjuoksutukset, viemäriverkossa tapahtuvat ylivuodot ja poikkeustilanteet mukaan lukien neljännesvuosikeskiarvona laskien seuraavat vaatimukset:

	pitoisuusarvo enintään	käsittelyteho vähintään
BOD _{7ATU} -arvo	20 mg/l	95 %
kokonaisfosfori	0,5 mg/l	95 %

Jäteveden käsittelyn tulee täyttää myös valtioneuvoston päätöksen 365/1994 liitteen 1 taulukon 1 mukaiset vähimmäisvaatimukset; jätevedenpuhdistamosta johdettavan jäteveden COD_{Cr} -arvo saa olla enintään 125 mg/l ja poistotehon tulee olla vähintään 75 %. Kiintoainepitoisuus saa olla enintään 35 mg/l tai poistotehon tulee olla vähintään 90 %. Arvot lasketaan näytekohtaisina. Tarkkailuvuoden aikana saa olla enintään kaksi sellaista näytettä, jotka eivät täytä määrättyjä raja-arvoja.

Jätevedenpuhdistamoa on hoidettava niin, että kokonaistypen poistoteho on mahdollisimman hyvä.

Jäteveden käsittelyä on tehostettava siten, että viimeistään vuoden 2006 loppuun mennessä vesistöön johdettavan jäteveden BOD_{7ATU} -arvo on enintään 15 mg/l neljännesvuosikeskiarvona. Yksityiskohtainen suunnitelma jätevedenpuhdistuksen tehostamisesta on toimitettava 31.3.2006 mennessä Pohjois-Savon ympäristökeskukselle hyväksyttäväksi.

Jätevedet on käsiteltävä niin, ettei niistä aiheudu terveydellistä haittaa.

2. Puhdistamon käyttö ja hoito

Jätevedenpuhdistamoa ja koko viemärlaitosta on käytettävä ja hoidettava asianmukaisesti, asiantuntevasti ja huolellisesti siten, että jätevesien puhdistuksessa saavutetaan mahdollisimman hyvä tulos.

Puhdistamon toiminnasta ja hoidosta vastaavalla hoitajalla tulee olla riittävä asiantuntemus ja koulutus puhdistamon käyttö- ja hoitotoimenpiteistä. Hoitajan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kirjallisesti Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ja Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

3. Tavanomaisesta poikkeavien vesien esikäsittely

Luvan saajan on osaltaan huolehdittava siitä, että viemäriverkoston johdettavat teollisuus- ja muut tavanomaisesta poikkeavat jätevedet esikäsitellään riittävästi ja asiantuntevasti ja ne johdetaan mahdollisimman tasaisesti, jotta ne eivät haittaa jätevedenpuhdistamon toimintaa, aiheuta haittaa viemäriverkossa, vaikeuta lietteen hyötykäyttöä tai aiheuta haittaa purkuvesistöissä. Puhdistamoa kuormittavien teollisuusjätevesien määrä on pyrittävä pitämään mahdollisimman pienenä.

Teollisuus- ja muiden tavanomaisesta poikkeavien jätevesien johtamisesta viemäriin tulee olla liittymissopimukset. Teollisuusjätevesisopimusten tulee täyttää valtioneuvoston päätöksen 365/1994 liitteen 1 kohdan C vaatimukset. Teollisuusjätevesisopimukset on lähetettävä tiedoksi Pohjois-Savon ympäristökeskukselle.

Luvan saajan on toimitettava vuosittain Pohjois-Savon ympäristökeskukselle vuosiraportin yhteydessä tai muulla ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla selvitys toimenpiteistä, joita on tehty teollisuusjätevesistä jätevedenpuhdistamon toiminnalle aiheutuvien ongelmien vähentämiseksi.

4. Hulevesien määrän vähentäminen

Viemäriverkostoon joutuvien hule- ja vuotovesien määrä tulee rajoittaa mahdollisimman vähäiseksi.

Luvan saajan on toimitettava vuosittain Pohjois-Savon ympäristökeskukselle vuosiraportin yhteydessä selvitys viemäriin joutuvien hule- ja vuotovesien vähentämiseksi tehdyistä toimenpiteistä. Samaan selvitykseen on liitettävä tiedot hule- ja vuotovesien määrän edelleen vähentämiseksi suunnitelluista toimenpiteistä aikatauluineen.

Luvan saajan on pyrittävä huolehtimaan siitä, että jätevesien käsittelykapasiteetti on kaikissa olosuhteissa riittävä.

5. Jätteet

Jäteveden esikäsittelyssä muodostuva värjätty- ja hiekanerotusjäte on toimitettava kaatopaikalle. Muut puhdistamolla syntyvät jätteet on lajiteltava ja toimitettava asianmukaisesti jatkokäsiteltäväksi tavanomaisen jätteen tai ongelmajätteen käsittelypaikkoihin, joilla on näiden jätteiden käsittelemisen edellyttämät luvat.

6. Sako- ja umpikaivolietteiden vastaanotto

Jätevedenpuhdistamon valmiutta vastaanottaa ja käsitellä Suonenjoen kaupungin alueella viemäriin liittymättömillä kiinteistöillä jätevesien käsittelyssä syntyviä sako- ja umpikaivolietteitä on parannettava niin, että jätevedenpuhdistamo pystyy vastaanottamaan ja käsittelemään häiriöttä jätevedenpuhdistamokäsittelyä vaativat sako- ja umpikaivolietteet.

Sako- ja umpikaivolietteiden vastaanottokapasiteettia koskeva laskelma ja suunnitelma laskelman mukaisen sako- ja umpikaivolietemäärän käsittelystä jätevedenpuhdistamolla on esitettävä Pohjois-Savon ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi viimeistään 31.3.2006.

B. Kompostointilaitosta koskevat määräykset

1. Yleiset lupamääräykset

Kompostointilaitoksessa saa kompostoida Suonenjoen kaupungin jätevedenpuhdistamon lietettä.

Kompostoinnissa käytettävät seosaineet eivät saa sisältää ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita, jotka haittaavat kompostoitumisprosessia tai heikentävät lopputuotteen laatua.

Kaikki prosessitiloista laitoksen ulkopuolelle poistettava ilma on käsiteltävä pesurilla ja biosuodattimella tai muulla vähintään vastaavan tasoisella laitteistolla.

Kompostointilaitoksen toiminnasta ja hoidosta vastaavalla hoitajalla tulee olla riittävä asiantuntemus ja koulutus kompostointilaitoksen käyttö- ja hoitotoimenpiteistä. Hoitajan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kirjallisesti Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ja Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Kompostointiprosessissa tulee olla riittävästi happea, kosteutta ja ravinteita, pH:n tulee olla oikealla alueella ja lämpötilan on kompostoinnin aikana kohottava riittävän korkeaksi kompostimassan hygienisoitumiseksi.

Kompostorin hajunpoistolaitteiston toiminta ja kunnossapito tulee toteuttaa ja jälki-kompostointi kompostointikentällä tulee suunnitella ja järjestää siten, ettei haju- ja viihtyvyyshaittaa synny.

Sisätiloissa tapahtuvan kompostoinnin jälkeen ulkokentälle jälkikypsytykseen siirretävän kompostin on oltava niin kypsää, ettei siitä aiheudu haittaa ympäristölle.

2. Jätevedet

Kompostointilaitoksen prosessivedet sekä jälkikypsytyks- ja varastokenttien suoto- ja hulevedet on johdettava hallitusti jätevedenpuhdistamolle.

C. Yhteiset lupamääräykset laitoksille

1. Yleismääräykset toiminnalle

Laitoksilla on pyrittävä vähentämään erityisesti hyödyntämiskelvottomien jätteiden muodostumista. Kaikki teknisesti ja taloudellisesti hyödynnettävissä olevat jätteet on lajiteltava ja toimitettava hyötykäyttöön. Jätteiden varastoinnista kiinteistöllä ja kuljetamisesta muualle ei saa aiheutua roskaantumis- tai muuta haittaa ympäristölle.

2. Haju

Jätevedenpuhdistamo ja kompostointilaitos eivät saa aiheuttaa ympäröiville asunto- ja teollisuusalueille toistuvia haju- tai pölyhaittoja. Laitoksia on käytettävä siten, että niistä aiheutuvat haju- ja muut haitat ovat mahdollisimman vähäisiä.

Luvan saajan on toteutettava koko toimintaansa koskeva hajupäästölähteiden ja hajukaasujen kartoitus sekä esitettävä suunnitelma hajupäästöjen edelleen vähentämiseksi. Kartoitus ja suunnitelma on toimitettava Pohjois-Savon ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi 30.6.2008 mennessä.

3. Melu

Melutaso jätevedenpuhdistamo- ja kompostointilaitostoiminnasta häiriintyvien kohteiden piha-alueilla ei saa ylittää melun A-painotettua ekvivalenttitasoa 55 dB päivällä klo 7 – 22 välisenä aikana eikä 50 dB yöllä klo 22 – 7 välisenä aikana.

4. Poikkeus- ja häiriötilanteet

Jos puhdistamolta, viemäriverkosta tai kompostointiprosessista on joutunut tai uhkaa joutua vesistöön, maaperään tai ilmaan lupamääräyksistä poikkeavia tai muuten laadultaan, määrältään tai muilta haitallisilta ominaisuuksiltaan merkittävästi normaalista poikkeavaa vettä tai ainetta, luvan saajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin päästön lopettamiseksi, aineen poistamiseksi, vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Luvan saajan on pidettävä ajan tasalla suunnitelmaa, joka koskee toimintaa puhdistamolla, viemäriverkossa ja kompostoinnissa esiintyvien onnettomuus-, häiriö- ja poikkeustilanteiden aikana.

Suunnitelmassa on oltava myös ohjeet siitä, kuinka onnettomuus-, häiriö- ja poikkeustilanteet ja niihin johtaneet tekijät tutkitaan sekä miten suunnitellaan ja toteutetaan toimenpiteitä, joilla estetään tapahtuman uusiutuminen ja joilla vähennetään aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Edellä esitetyt tutkimuksen tulokset on kirjattava ja raportoitava kootusti vuosiraportoinnin yhteydessä. Lisäksi on pidettävä yllä toimintavalmiutta erityistilanteiden varalta kouluttautumalla ja harjoittelemalla

Laitteistojen toimintahäiriöihin on varauduttava laatimalla ennaltaehkäisevän kunnossapidon ohje. Kunnossapidon ohje sekä suunnitelma toiminnasta häiriö- ja poikkeustilanteiden aikana on säilytettävä puhdistamolla ja pidettävä ajan tasalla.

Ympäristön kannalta merkittävistä poikkeuksellisia päästöjä aiheuttavista häiriötilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista on viipymättä ilmoitettava Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ja Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, joille on myös toimitettava kirjallinen raportti tapahtuneesta.

5. Tarkkailu ja raportointi

Jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kuormitustarkkailu sekä vesistövaikutusten tarkkailu on toteutettava hakemuksen liitteenä 25A olevan, 23.3.2004 päivätyn kuormitus- ja käyttötarkkailuohjelman C 1993.48 sekä liitteenä 6 olevan, 19.3.2004 päivätyn purkuvesistön tarkkailuohjelman A 1993.48 mukaisesti.

Vesistötarkkailuohjelmaa muutetaan siten, että näytteet otetaan kolme kertaa vuodessa eli maaliskuussa, kesäkuussa ja elokuussa. Lisäveden havaintopaikoilta kesäkuun näytteet otetaan eri syvyyksien näytteinä.

Kompostointilaitoksen toimintaa on tarkkailtava Pohjois-Savon ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Hakemuksen liitteenä 25 B olevaa, 22.6.2004 päivättyä kompostointilaitoksen seuranta- ja tarkkailuohjelmaa on täydennettävä kompostoitumisen asianmukaisen toteutumisen varmistamiseksi. Esitys tarkkailuohjelmaksi on toimitettava Pohjois-Savon ympäristökeskukselle 31.3.2006 mennessä.

Tarkkailuohjelmia voidaan täydentää ja muuttaa Pohjois-Savon ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Tarkkailujen tulokset on säilytettävä ja jätevesien vaikutuksia koskevat tarkkailutiedot on annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeus tai etu voi olla tiedoista riippuvainen.

6. Selvitysvelvoite

Luvan saajan on laadittava yleissuunnitelma koko toiminnan (jätevedenpuhdistamo ja kompostointi) siirtämisestä muualle kustannusarvioineen ja aikatauluineen. Suunnitelma on toimitettava Pohjois-Savon ympäristökeskukselle 30.6.2008 mennessä.

Luvan saajan on vuodesta 2006 alkaen maksettava Pohjois-Savon TE-keskukselle kalatalousmaksua 925 euroa vuodessa käytettäväksi jätevesistä aiheutuvien haittojen vähentämiseen. Kalatalousmaksu on maksettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

Suonenjoen jätevedenpuhdistamon toiminnasta aiheutuneita vahinkoja koskeva eräiden rantakiinteistöjen omistajien vireille panema korvausasia on ratkaistu Itä-Suomen aluehallintoviraston 28.5.2010 antamalla päätöksellä nro 49/10/1, jota Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut 15.11.2011 päätöksellään nro 11/0526/3 ja jonka korkein hallinto-oikeus on 24.9.2012 pysyttänyt päätöksellään taltionumero 2515. Luvan haltija on veloitettu maksamaan vuosittain 200 euroa korvausta kunkin kiinteistön vesisidonnaisesta virkistyskäytön vaikeutumisesta. Vuosittaista korvausta on maksettava kunnes ympäristöluvan tarkistamisen yhteydessä tai muulla päätöksellä toisin määrätään.

LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMISHAKEMUS

Alueen asutus ja kaavoitusilanne

Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat 130–300 metrin etäisyydellä sijaitsevat asuntoalueet ja välittömästi puhdistamon alapuolella olevat Kimpanlammen rantatilat.

Alueella on edelleen voimassa 21.1.1995 vahvistettu osayleiskaava. Puhdistamo sijaitsee yhdyskuntateknisen huollon alueella. Ympäriällä ovat asuin- ja teollisuusrakennusten korttelialue ja puistoalueet.

Puhdistamon toiminta

Jätevedenpuhdistamoon johdetaan noin 7 000 asukkaan jätevedet Suonenjoen ja lisäveden taajamista sekä haja-asutusalueilta. Lisäksi puhdistamolla käsitellään elintarviketeollisuuden jätevedet. Teollisuuden osuus viemäriverisimäärästä on noin 34 %, BOD₇-kuormasta noin 50 % ja fosforikuormasta noin 30 %.

Puhdistamo on kokonaan sisätiloissa oleva, vuonna 1981 rakennettu kaksilinjainen biokemiallinen jälkisaostuslaitos. Lietteiden jatkokäsittelyä tehostettiin vuonna 1998 kaksilinjaisella rumpukompostorilaitoksella. Vuoden 2003 alussa otettiin käyttöön esiselkeytys- ja tasausallas. Lietteenkuivauskone, lietelinko hankittiin vuonna 2004. Floataatioiselkeytysyksikkö valmistui 2007 ja vuonna 2008 otettiin käyttöön uusi esilimastusallas, jossa on käytössä kantoainekappaletekniikka. Tehostamisen jälkeen BOD-kuorman mitoitussarvo on 2 000 kg/vrk, kun se aiemmin oli 1 200 kg/vrk.

Tehostamistoimenpiteiden jälkeen puhdistamo on toiminut hakijan mukaan hyvin. Tehostamistoimenpiteiden rakennustöiden aikana 2007–2008 puhdistamon toiminnassa oli vaikeuksia erityisesti kevään 2008 aikana. Tällöin puhdistustulos ei täyttänyt lupaehtoja. Vaikeuksia lisäsi se, että rakentamistöistä johtuen puhdistamon ilmastusallas

ja esikäsitellyillä olivat ajoittain pois käytöstä. Vuosina 2004–2006 puhdistustulokset olivat lupaehtojen mukaiset.

Lietteen kuivaus on toteutettu lingolla ja kompostointi koneellisella rumpukompostoinnilla. Kompostorirumpuja on kaksi, ja ne ovat toiminnassa yhtä aikaa. Lietteen viipymä kompostoreissa on 7 vrk, jolloin kompostoitumisprosessi ehtii tapahtua ennen kompostin siirtämistä jälkikypsytysaumoihin. Aumat sijaitsevat osin asfaltoidulla ja kokonaan salaojitetulla alueella. Kompostoreista imettävä ilma johdetaan hajukaasupesurin kautta biosuotimeen ja edelleen ulkoilmaan. Biosuotimelle kerätään hajukaasut myös muilta altailta ja esikäsitellyiltä. Biosuotimena toimii betonirunkoinen katettu hakeauma, joka on rakennettu vuonna 2008.

Vesistövaikutukset

Puhdistamon vesistövaikutukset on kuvattu Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 15.4.2011 antaman lausunnon mukaisina.

Puhdistamon jätevesikuormitus on näkynyt alapuolisen vesistön ravinteipitoisuuksissa ja hygieenisessä laadussa. Vertailupaikkana on puhdistamon yläpuolinen havaintopaikka Suonenjoki 1. Kimpanlammen vedenlaatua on tarkkailtu kesällä havaintopaikassa Kimpanlampi 001 ja talvella välittömästi järven luusuan alapuolella havaintopaikassa Suonenjoki 7. Tästä paikasta noin 3,5 kilometrin päässä on joen alajuoksulla havaintopaikka Suonenjoki 2. Iisveden puolella havaintopaikkoina ovat Suonenjoen luusuan edustan lähin syväne (5B) sekä runsaat puolitoista kilometriä tästä pohjoiseen oleva syväne (5).

Hygieeninen laatu

Puhdistamokuormituksen vaikutus alapuolisen vesistön hygieeniseen laatuun on vuosien myötä pienentynyt. Esimerkiksi kesätilanteessa kuormituksella oli vielä 1990-luvulla havaittavissa selvä vaikutus Suonenjoen hygieeniseen tilaan, mutta myöhemmin vuosina fekaalisten enterokokkien tiheydet ovat usein olleet korkeammat puhdistamon yläpuolisella pisteellä.

Talvitiilanteessa puhdistamon vaikutus näkyy edelleen lievästi. Talvikauden hygieenisessä laadussa on ollut selvä paraneva suuntaus 1990-luvun puolivälistä alkaen, mutta se näkyy myös puhdistamon yläpuolisella pisteellä. Vuonna 2007 tilanne tosin oli vähän huonompi ja huhtikuussa 2010 oli varoaltan ja Suonenjoen keskustassa sijaitsevan viemärikaivon tulvimisesta aiheutunut poikkeustilanne, joka nosti hygienian indikaattoribakteereiden tiheydet hyvin korkeiksi (fekaalisia enterokokkeja 1 100 kpl/100 ml, Escherichia coli -bakteereita 1 700 kpl/100 ml). Kahden viikon päästä tapahtumasta hygieeninen laatu oli palautunut jokseenkin tavanomaiselle tasolle.

Hygieeninen laatu on samanlainen koko puhdistamon alapuolisella jokiosuudella.

Fosforipitoisuus

Puhdistamon vaikutus Kimpanlammen fosforipitoisuuksiin on viimeisimmän lupakauden aikana pienentynyt, kun verrataan eri lupakausien keskiarvoja puhdistamon ylä-

puolisella paikalla Suonenjoki 1 sekä Kimpanlammessa tai heti sen luusuan alapuolella kohdassa Suonenjoki 7. Tarkastelu tehtiin erikseen talvi- ja kesätilanteesta.

Talviaikana puhdistamon vaikutus Suonenjoen fosforipitoisuuksiin oli vuosina 1980–1995 keskimäärin 6 µg/l, vuosina 1996–2005 keskimäärin 10,7 µg/l ja vuosina 2006–2010 keskimäärin 3,4 µg/l. Fosforipitoisuuksissa on havaittavissa paranevaa kehitystä, samaa kehityssuuntaa on myös puhdistamon yläpuolisessa havaintopaikassa.

Kesätilanteessa puhdistamon vaikutus fosforipitoisuuksiin oli edellisellä lupakaudella keskimäärin 15 µg/l ja tällä lupakaudella 11 µg/l. Kimpanlammen ja Suonenjoen alaosan fosforipitoisuudet ovat olleet lievässä noususuunnassa paria viime vuotta lukuun ottamatta. Varsinkin vuosina 2000–2007 fosforipitoisuuksien noususuunta oli selvästi havaittavissa. Kimpanlammen fosforipitoisuudet ovat kesällä olleet lähes kaksinkertaiset yläpuoliseen tarkkailupaikkaan verrattuna.

Havaintopaikalta lisvesi 5 on yli 30-vuotinen aikasarja ja päällysveden fosforipitoisuuksissa on havaittavissa paranemista 1990-luvun loppupuolelta alkaen. Lisveden eteläpää erottuu kuitenkin edelleen järven keskiosan syvännealueesta hieman korkeampien päällysveden fosforipitoisuuksien alueena.

Typipitoisuus

Puhdistamon vaikutus Suonenjoen tyypipitoisuuksiin oli vuosina 2006–2010 kevättalvisin keskimäärin 260 µg/l eli pitoisuusnousu havaintopaikasta 1 havaintopaikkaan 7 oli runsaat 50 %. Pitoisuusnousu oli 70 %:n luokkaa edellisellä lupakaudella (1996–2005), mutta selvästi pienempi vuosina 1980–1995.

Kesätilanteessa puhdistamon vaikutus kokonaistypipitoisuuksiin oli edellisellä lupakaudella keskimäärin 200 µg/l ja tällä lupakaudella 300 µg/l, jos tarkastellaan havaintopaikkojen Suonenjoki 1 ja Kimpanlampi 001 tyypipitoisuuseroja. Tosin myöhemmän ajanjakson korkean keskiarvon taustalla on vuoden 2006 tavallista korkeampi tyypipitoisuus. Vuosijaksojen mediaanien ero oli 230 µg/l.

Lisveden talvitilanteessa on tyypipitoisuuksissa havaittavissa vastaavat alueelliset erot kuin fosforipitoisuuksissakin eli pitoisuustaso nousee selvästi syvännepisteeltä järven eteläpäähän. Kesätilanteessa erot eivät ole yhtä selvät. Lisveden tyypipitoisuuksissa ei ole erotettavissa selkeitä muutossuuntauksia.

Alusveden laatu lisvedessä

Havaintopaikoilla lisvesi 5 ja lisvesi 5B alusvesi on ollut laadultaan hyvää. Pohjanläheisen vesikerroksen happitilanne tosin on lähes säännönmukaisesti ollut heikko talvella havaintopaikalla lisvesi 5, mutta hapettomuutta ei ole todettu eikä happitilanteessa ole myöskään havaittu muutossuuntausta sen jälkeen kun näytteenottoaika on vakiintunut nykyiseen sijaintiinsa (vuodesta 1993 alkaen). Kesäaikana havaintopaikan lisvesi 5 pohjanläheisen veden happitilanteessa on viitteitä heikentyneestä kehityksestä, mutta taustalla on ilmeisesti se, että näytteenotto on 2000-luvulla siirtynyt myöhäisemmäksi, elo-syyskuun vaihteeseen. Joinakin vuosina kyseiseen aikaan on esiintynyt myös poikkeuksellisen hyviä happitilanteita, koska syystäyskierto on jo alkanut. Syyskuun puolelle siirtynyt näytteenotto on tällä havaintopaikalla hankala,

koska se joskus edustaa kesäkerrostuneisuuden loppua, joskus syystäyskiertoa. Alusveden laatu on ollut pohjan lähellä kesätilanteessakin kuitenkin aina hyvä.

A-klorofyllipitoisuudet

Kimpanlammen A-klorofyllipitoisuuksissa (yleensä kahden havaintokerran keskiarvo) on havaittavissa lievää nousua. Vuonna 2008 oli notkahdus, koska kesä oli sateinen ja viileä.

Myös lisveden havaintopaikkojen klorofyllipitoisuuksissa on havaittavissa noususuuntaa 2000-luvun alkupuolelta lähtien ja ero lisveden syvännepisteen klorofyllipitoisuuteen näyttää kasvaneen.

Jätevedenpuhdistamon pohjaeläintarkkailu on tehty vuosina 1993, 1996, 1999, 2003 ja 2008. Kimpanlammen pohja on pohjaeläimistön perusteella pysynyt hyvin rehevänä. Kimpanlammen yläpuolisen Suonenjoen pohja on hieman taantunut verrattuna Kimpanlammen alapuolisen Suonenjoen pohjaan. Suonenjoen näyteasemien pohjat luokiteltiin lievästi karuiksi. lisveden pohjat ovat selvästi Kimpanlampea parempikuntoisempia, lisveden syvämpi asema oli rehevä ja matalampi asema lievästi rehevä.

Haju Puhdistamon päästöt ilmaan ovat hajupäästöjä. Lupakauden 2004–2010 aikana puhdistamolla on tehty seuraavat hajupäästöjä vähentävät toimenpiteet:

Sakokaivolietteen vastaanottoasema on saneerattu. Hajupäästöt on eliminoitu ilmatii-vein letkuliittimin ja korvausilman otsonoinnilla. Biosuotimen kapasiteettia on suurennettu. Kaikki puhdistamon prosessitiloista tulevat hajukaasut kerätään talteen ja johdetaan biosuotimen läpi. Biologista prosessia on tehostettu kantoaineilmastusaltaalla, joka on katettu, ja altaasta syntyvä ilma on johdettu biosuotimeen. Kuivatun lietteen varastotilaan on hankittu sähkötoiminen nosto-ovi. Lietekompostin jälkikompostia-
mojen määrää on vähennetty siten, että jälkikypsytykentällä on kerrallaan noin vuoden komposti jälkikypsytymässä ja aumat ovat salaojitetulla kentällä.

Jätteet Mekaanisessa esikäsittelyssä muodostuvan välpejätteen määrää on pienennetty niin pieneksi kuin se prosessiteknisesti on mahdollista. Myös puhdistusprosessista muodostuvan ylijäämälietteen määrä on pienentynyt oleellisesti 2000-luvun alun tilanteesta. Biologisen prosessin kapasiteetin lisäys kantoaineilmastuksella vuonna 2008 vähensi muodostuvan ylijäämälietteen määrää, sillä aktiivilieteprosessi toimii nyt matalakuormitteisempänä ja lietteen sisältämä orgaaninen aines mineralisoituu pidemmälle jo vesiprosessin puolella.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Hakijan mukaan toiminta on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista ottaen huomioon laitoksen ikä ja lyhyt jäljellä oleva toiminta-aika.

Esitys tarkistetuiksi lupamääräyksiksi

Lupaa haetaan vuoden 2016 loppuun asti. Uusi jätevedenpuhdistamo on suunniteltu rakennettavaksi vuosien 2013–2015 aikana ja sille myönnetty ympäristölupa 27.10.2013. Lupapäätöksestä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Siinä vaihees-

sa, kun uuden puhdistamon rakentamisaikataulu on selvä, tullaan tekemään toiminnan lopettamisen jälkeisten velvoitteiden määräämistä koskeva hakemus.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 14.2.2011.

Hakemuksen tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla aluehallintovirastossa ja Suonenjoen kaupungissa sekä kirjeitse asianosaisille. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu 15.3.2011 Paikallislehti Sisä-Savossa. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta ja kalatalousviranomaiselta sekä Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ja terveydensuojeluviranomaiselta.

Lausunnot 1) *Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue* on lausunut, että hakemuksessa ei ole Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksessä nro 121/05/2 vaadittua luvan tarkastamista koskevaan hakemukseen liitettävää tarkastelua jätevesien johtamisesta lisveteen tai muuhun vaihtoehtoiseen purkuvesistöön, eikä suunnitelmaa jälkikompostointialueen pintarakenteen tiivistämisestä. Hakemuksessa ei myöskään ole Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä nro 07/0646/2 vaadittua selvitystä kaikkien hajua aiheuttavien prosessien sijoittamisesta sisätiloihin sekä ulkona tapahtuvan jälkikompostoinnin siirtämisestä muualle. Hakemuksessa ei ole selvitystä puhdistamon typenpoiston tarpeesta. Suonenjoen puhdistamon asukasvastineluku ylittää 10 000, jolloin jäteveden käsittelyssä on tarvittaessa huomioitava jätevesiasetuksen tyyppiä koskevat vaatimukset. Tyyppiä on poistettava silloin, kun typpikuorman vähentämisellä voidaan parantaa vesien tilaa.

Suonenjoen kaupungin puhdistamon sijainti lähellä asutusta taajaman keskeisellä paikalla on huono. Myös Vaasan hallinto-oikeuden kanta puhdistamon sijaintipaikan huonosta soveltuvuudesta nykyiseen toimintaan on hyvin tiukka. Hallinto-oikeus toteaa päätöksen nro 07/0646/2 perusteluissa hyvin voimakkaasti mm., että päätöksessä annetut lisämääräykset on annettu siksi, että asian yhteydessä ei ole voinut määrätä toimintaa lopetettavaksi.

Puhdistamon sijainti on huono erityisesti asutuksen läheisyyden, pienen purkuvesistön sekä puhdistamo- ja kompostointitoiminnasta aiheutuvan hajuhaitan vuoksi. Puhdistamotoiminnasta aiheutuu naapuruussuhdelain mukaista haittaa ja alapuolisen vesistön veden laadun heikkenemistä. Jätevesien purkuvesistö ei kestä puhdistamo- ja kompostointitoiminnasta mahdollisesti aiheutuvia poikkeuksellisia jätevesipäästöjä ja vaarana on alapuolisen vesistön pilaantuminen.

Suonenjoen kaupungilla on suunnitteilla uuden puhdistamon rakentaminen 2013–2015 aikana. On tärkeää, että uuden puhdistamon ja lietteen käsittelyn suunnittelu etenisi ripeästi ja suunnitellussa aikataulussa. Uuden puhdistamon sijoitusalueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa tai asemakaavaa. Olisi suotavaa, että kaavoitus olisi kunnossa ennen tarvittavien lupien hakemista. Mahdolliset valitukset voivat hidastaa

tuttaa kaavoitusprosessia ja riskinä on, että uuden puhdistamon rakentaminen viivästyy suunnitellusta aikataulusta ja vanhan puhdistamon toimintaa on edelleen tarve jatkaa esitetyn määräajan 2016 jälkeen. Puhdistamolietteen käsittelystä jatkossa ei ole tehty päätöksiä. Lietteen käsittelyn muutokset riippuvat suunniteltujen hankkeiden (mm. Pieksämäen biokaasulaitos) toteutumisesta ja toteutumisaikataulusta. Yhtenä suunniteltuna vaihtoehtona on mm. lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi Vapo Oy:n kompostilaitokselle Varkauteen.

Vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2010–2015 yhdeksi merkittäväksi jätevesien käsittelyyn kohdistuvaksi lisätoimenpiteeksi on todettu Suonenjoen kaupungin uuden jätevedenpuhdistamon rakentaminen. Myös vesienhoidon tavoitteiden saavuttaminen ja puhdistamon purkuvesistönsä käyttämän Kimpanlammen kunnostuksen aloitus on riippuvainen kyseisen hankkeen toteutumisesta. Vesienhoidon tavoitteiden saavuttaminen asetettuun määräaikaan mennessä edellyttää puhdistamotoiminnan lopettamista nykyisellä paikallaan viimeistään vuoden 2013 loppuun mennessä.

Jätevedenpuhdistamo on vuonna 1981 rakennettu kaksilinjainen biokemiallinen jätkisaostuslaitos, jota on laajennettu vuonna 2003 esikäsitteily-yksiköllä, vuonna 2007 flotaatioselkeytyksellä sekä vuonna 2008 kantoaineilmastuksella. Kantoaineilmastuksen käyttöönoton jälkeen laitoksen mitoitus 28 570 asukkaalle. Suomen ympäristökeskuksen käyttämän laskentatavan mukaisesti viiden viimevuoden orgaanisen tulo kuorman 90. prosenttipisteen perusteella laskettuna Suonenjoen puhdistamon toteutuneeksi asukasvastineluvuksi saadaan 32 857. Puhdistamon tulovirtaama on alittanut puhdistamon mitoituksen. Vuonna 2010 puhdistamon tulokuorma ylitti BOD₇:n mitoituskannan 2 000 kg/d. Puhdistamon pitoisuudet ja ainekuormat ovat kasvusuunnassa. Hakemuksessa ei ole arviota puhdistamon tulokuorman kehityksestä ja puhdistamon kapasiteetin riittävydestä tulevina vuosina.

Oheisessa taulukossa on esitetty puhdistamolta vesistöön johdettavan veden laatu ja puhdistusteho vuosien 2008–2011 maaliskuun välisenä aikana.

	BOD ₇ ATU (mg/l)	Teho %	Kok.P (mg/l)	Teho %	COD _{Cr} (mg/l)	Teho %	Kiinto- aine (mg/l)	Teho %	Kok.N (mg/l)	Teho %
2008/1	73	95	1,6	92	230	90	99	91	36	61
2008/2	64	93	0,78	93	140	90	83	83	21	57
2008/3	7,4	99	0,21	98	46	96	19	96	18	69
2008/4	6,8	99	0,17	99	48	96	6,8	98	18	66
2009/1	7,9	99	0,22	99	47	98	7,2	99	30	62
2009/2	13	99	0,65	95	53	97	6,0	99	23	65
2009/3	11	99	0,43	98	48	98	8,2	99	29	68
2009/4	9,2	99	0,29	98	60	97	8,5	99	28	72
2010/1	5,0	100	0,3	98	55	98	3,4	100	27	71
2010/2	17	99	0,22	99	64	97	15	98	20	68
2010/3	12	99	0,42	98	63	97	11	98	30	67
2010/4	9,1	99	0,23	99	47	98	9,1	98	25	75
2011/1	8,7	99	0,19	99	56	97	5,7	99	37	58
Lupa- raja	15	95	0,5	95	125	75	35	90	-	-

Puhdistamolta lähtevän jäteveden BOD:n ja fosforin pitoisuudelle ja poistoteholle ympäristöluvassa nro 121/05/2 annetut raja-arvot ovat ylittyneet vuoden 2008 ensi-

mäisellä ja toisella neljännesvuoden laskentajaksolla. Alkuvuodesta 2008 ylittyi myös neljällä näytekerralla jätevesiasetuksessa (888/2006) näytekohdaiset kiintoaineen pitoisuudelle ja puhdistusteholle asetetut raja-arvot.

Puhdistamon toimintaa on tehostettu kesäkuussa 2008 käyttöönotetulla kantoaineilmastusaltaalla. Puhdistamoprosessi on toiminut laajennuksen jälkeen vuoden 2009 toisen neljännesvuosikeskiarvon fosforipitoisuuden ylitystä lukuun ottamatta hyvin lupaehtojen ja jätevesiasetuksen vaatimusten mukaisesti.

Puhdistamon vesistövaikutukset on kuvattu edellä sivuilla 7–9.

Puhdistamo on rakennettu vuonna 1981 ja kompostilaitos 1998. Puhdistamo ja kompostilaitos ovat vanhoja ja osittain huonossa kunnossa ja käyttöikänsä lopussa. Puhdistamon ja erityisesti kompostilaitoksen toiminnassa on olemassa riski laitteiden äkillisestä hajoamisesta ja jätevedenpuhdistuksen tai lietteen käsittelyn häiriintymisestä. Puhdistamon laitteiden hajoamisen seurauksena puhdistamon kuormitus kasvaa tällöin äkillisesti. Kompostirumpujen hajoaminen lisää vastaavasti toiminnasta aiheutuvia hajuhaittoja.

Suonenjoen puhdistamon lietteet kompostoidaan kahdella rumpukompostorilla, jonka jälkeen kompostointia jatketaan viereisellä kompostikentällä. Kompostilaitoksessa käsitellään tällä hetkellä poikkeuksellisesti Suonenjoen lietteiden lisäksi myös Rautalammin lietteet, Rautalammin puhdistamon lietelinkojen rikkoutumisesta johtuen. Kompostin joukkoon on laitettu myös hevosen lantaa.

Kompostin jälkikypsytyalueelle on vuosien aikana toimitettu jättejakeita, joita ei ympäristöluvassa ole hyväksytty. ELY-keskuksen tiedon mukaan kompostialueelle on sijoitettu mm. elementtiteollisuuden hiontalietteitä. Alue on toiminut myös lumenkaatopaikkana.

Puhdistamolietteen kompostoinnista voi aiheutua kuormitusta vesistöön, erityisesti kovien sateiden ja lumien sulamisen aikaan. Kompostointi- ja jälkikypsytyalueella 8.4.2011 pitämällä tarkastuksella ELY-keskus on todennut mm. että kompostiaumat on osittain sijoitettu asfaltoidulle ja viemäroidylle alueelle ja osa aumoista on maapohjaisella salaojitetulla alueella. Aumat on sijoitettu alueen länsipuolelle, lähelle reunassa kulkevaa vesistöön johtavaa ojaa. ELY-keskus ei ole täysin vakuuttunut viemäroinnin ja salaojituksen toiminnasta.

Lumenkaatopaikka sijaitsee aivan puhdistamotontin takarajalla. Lumien sulamisvedet valuvat reunaojien kautta sekä penkan läpi suotautumalla vesistöön. Lumenkaatopaikka sijaitsee aivan kompostialueen vieressä. Lumenkaatopaikan sulamisvedet voivat lisätä riskiä kompostiaumojen huuhtoutumisesta vesistöön. Lumenkaatopaikka ei sovellu sijoitettavaksi puhdistamoalueelle.

Puhdistamon hajunpoiston tehostamiseksi 30.6.2008 tehdyn yleissuunnitelman mukaan puhdistamoalueen merkittävimmät hajupäästöt aiheutuvat puhdistamolietteen käsittelystä. Puhdistamolla on tehty viimeisimmällä lupakaudella useita toimenpiteitä hajuhaittojen vähentämiseksi kyseisessä selvityksessä esitettyjen toimenpiteiden pohjalta. Toimenpiteistä huolimatta puhdistamo- ja kompostialueelta aiheutuva hajuhaitta on edelleen olemassa. Hajuhaitta oli selvästi todettavissa myös 8.4.2011 pidetyllä tarkastuksella. ELY-keskus on 27.4.2011 ilmoittanut, että tarkas-

tuksella kompostin jälkikypsytyalueen reunaojasta otettujen vesinäytteiden tulosten perusteella kompostialueelta laskevan ojan vedessä oli havaittavissa jälkikypsytyalueen vesien vaikutus.

Puhdistamoalueelta aiheutuu viihtyvyyshaittaa ja naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta. Erityisesti lietteen käsittely on toimintana sellaista, että hajuhaitoilta ei voida kyseisellä sijaintipaikalla mitenkään kaikissa olosuhteissa välttyä. Luvan myöntämisen edellytykset eivät tältä osin täyty. Puhdistamolietteen kompostointi ja jälkikypsytyt aumoissa eivät myöskään täytä parhaan käytökelpoisen tekniikan vaatimuksia.

Lupa tulee myöntää määräaikaisena siten, että lupa puhdistamotoiminnalle myönnetään vuoden 2013 loppuun saakka.

Lupa tulee myöntää määräaikaisena esitettyyn päivämäärään saakka, koska puhdistamon ja kompostoinnin sijaintipaikka ei sovellu nykyiseen käyttöön. Toiminnasta aiheutuu hajuhaittaa ja naapuruussuhdelain mukaista kohtuutonta räsitusta lähiasukkaille ja alueen läheisyydessä liikkuville. Puhdistamotoiminnasta aiheutuu alapuolisen vesistön rehevöitymistä ja veden laadun heikkenemistä. Toiminta lisää myös riskiä alapuolisen vesistön pilaantumisesta vakavan häiriötilanteen sattuessa. ELY-keskus esittää määräaikaa vuoden 2013 saakka vesienhoidon tavoiteohjelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi vuoden 2015 loppuun mennessä.

ELY-keskus antaa lausuntonsa lupahakemukseen liitettyjen selvitysten pohjalta ja varaa mahdollisuuden täydentää lausuntoaan lupahakemuksen täydentämisen jälkeen. ELY-keskus antaa lausuntonsa lähtökohdasta, että lupa myönnetään määräaikaisena.

Ympäristöluvassa voidaan asettaa nykyisessä ympäristöluvassa nro 121/05/2 vesistöön johdettavan jäteveden puhdistusteholle annetut päästörajat. Lisäksi puhdistamolla tulee saavuttaa yhdyskuntajätevesistä annetun asetuksen 888/2006 määräykset.

ELY-keskus ei ota lupahakemuksen puutteellisuuden vuoksi tässä vaiheessa kantaa puhdistamon typenpoiston tarpeeseen.

Luvassa tulee määrätä, että kompostointi ja kompostin jälkikypsytyt nykyisellä paikalla ja nykyisessä muodossa tulee lopettaa mahdollisimman pian, viimeistään vuoden kuluttua luvan myöntämisestä.

Lupahakemuksessa ei ole haettu lupaa hiontalietteen käsittelylle puhdistamoalueella. Mikäli kaupunki haluaa jatkossa vastaanottaa hiontalietettä jälkikypsytyalueelle, tulee luvan saajan hakea lupaa kyseisen jätejakeen käsittelylle ja hakemusta tulee tältä osin täydentää.

Lupapäätöksessä tulisi määrätä, ettei alueelle saa sijoittaa muita sellaisia toimintoja/toimintoja, jotka voivat lisätä alueen ympäristövaikutuksia. Lumenkaatopaikka on edellä mainitun mukaista toimintaa.

Suonenjoen kaupungin tulee tehdä puhdistamon prosessiosittain riskianalyysi laitteiden toimintakunnosta ja mahdollisten toimintahäiriöiden vaikutuksesta puhdistamon toimintaan ja päästöihin. Kaupungin tulee riskitarkastelun perusteella varautua laittei-

den rikkoutumiseen mm. laitteiden ennakkohuollolla ja korjauksilla sekä varautumalla tarvittavien varaosien saantiin.

Kaupungin tulee toimittaa riskianalyysin tulokset sekä riskianalyysin perusteella tehty varautumissuunnitelma ELY-keskukseen ja kunnan ympäristöviranomaiselle 31.12.2011 mennessä.

Viemäriverkkoon johdettavat teollisuusjätevedet tulee esikäsittää siten, että ne eivät haittaa puhdistamon toimintaa tai aiheuta muutoin haittaa viemäriverkostossa.

Teollisuus- ja muiden laadultaan tavanomaisesta poikkeavien jätevesien johtamisesta viemäriin tulee olla ajantasaiset liittymissopimukset. Sopimukset tulee toimittaa tiedoksi ELY-keskukseen kolmen kuukauden kuluttua lupapäätöksen lainvoimaisuudesta ja aina sopimuksia muutettaessa.

Vesistötarkkailuohjelmaa, päivätty 30.1.2006, tulee täydentää seuraavasti:

lisveden havaintopaikoilla rinnakkaisnäytteitä syvännepohjaeläimistä tulee olla 6 kpl. Kaikki pohjaeläintulokset tulee viedä POHJE-rekisteriin.

Kasviplanktonnäytteet tulee määrittää laajaa kvantitatiivista menetelmää käyttäen ja tulokset tulee toimittaa kasviplanktonrekisteriin. Rehevöitymiskehitys huomioon ottaen tarkkailu olisi hyvä toteuttaa kolmen vuoden välein.

Vesistötarkkailuohjelmaa tulee muuttaa siten, että vesinäytteistä määritetään fekaalisten enterokokkien lisäksi E. colit.

Päivitetty tarkkailuohjelma tulee toimittaa tiedoksi ELY-keskukseen kolmen kuukauden kuluttua lupapäätöksen lainvoimaisuudesta.

ELY-keskus hyväksyy lupahakemukseen liitetyn 27.1.2011 päivitetyn kuormitustarkkailuohjelman.

Ympäristölupaan tulee asettaa määräys, jonka mukaan luvan saajan tulee jättää lupahakemus uudelle puhdistamolle ja vanhan puhdistamon toiminnan lopettamiselle viimeistään vuoden 2011 loppuun mennessä.

2) *Pohjois-Savon ELY-keskus kalatalousviranomaisena* on lausunut, että puhdistettujen jätevesien vesistövaikutus kohdistuu Suonenjokeen ja sen suulle lisveteen. Vaikutus ilmenee vesistön rehevöitymisestä sekä kalojen maku- ja vesistön hajuhaittoina. Jätevesien muutos on selvästi nähtävissä heti puhdistamon alapuolella Kimpanlammissa ja joen keskiosalla. Suonteesta Suonenjokeen tuleva vesi on laadultaan luokiteltavissa karuksi. Suonenjoesta on muodostunut viime vuosina yksi Pohjois-Savon suosituimmista virtavesikalastuskohteista. Jokeen on istutettu järvitaimenta ja kirjo-lohta. Joessa on myös heikosti lisääntyvät taimen- ja harjuskannat. Koskikalastus keskittyy kevääseen ja alkukesään. Virtaaman vähentyessä ja veden lämmentyessä jätevesien haju- ja makuhaitat heikentävät kalastusympäristöä ja karkottavat kaloja. Suonenjokeen suunnitellaan kunnostustoimenpiteitä. Koskiin tehdään alkuvaiheessa kalataloudellinen kunnostus, ja rehevöitymishaittoja on tarkoitus poistaa heti sen jälkeen, kun uusi puhdistamo on valmistunut.

Puhdistettujen jätevesien aiheuttamaa kalataloushaittaa on kompensoitu vuosittain 925 euron suuruisella kalatalousmaksulla, jota on käytetty Suonenjoen kalakantojen hoitoon. Viime vuosina jokeen on istutettu pyyntikokoisia järvitaimenia. Jätevesien johtamisesta aiheutuva kalataloushaitta on samankaltainen verrattuna edelliseen lupakäsittelyyn. Koska tilanteeseen ei ole näköpiirissä merkittävää muutosta, kalatalousviranomaisen esittää kalatalousmaksun jatkamista.

3) *Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen* on lausunut, että hakemuksessa ei ole mainittu seuraavia puhdistamoalueella tapahtuvia toimintoja: lumen vastaanotto ja betoniteollisuuden hiontalietteen (noin 400 m³/v) vastaanotto. Puhdistamoalue toimii keskitettynä lumenkaatopaikkana. Hiontalietteen käsittelystä ja hyödyntämisestä vastaa Lemminkäinen Rakennustuotteet Oy. Hiontaliete on tuoteistettu elintarviketurvallisuusvirasto Eviran hyväksymäksi kalkitusaineksi, jota käytetään kalkkikiven tapaan pelloilla maan happamuuden neutralointiin. Hakemuksessa ei ole mainittu, että Rautalammin kunnan jätevedenpuhdistamolta on tuotu tammikuusta 2010 alkaen sopimuksen mukaan liete kuivattavaksi Suonenjoen puhdistamolle. Lietteitä (kuiva-ainepitoisuus 3 %) on otettu vastaan vuonna 2010 yhteensä 2 434 m³. Hakemusta on tarpeen täydentää em. toimintojen osalta ja esittää selvitys niiden mahdollisesta vaikutuksesta puhdistamon toimintaan sekä suunnitelma niiden jatkotilanteesta. Puhdistamoalueen asemapiirrosta tulee samalla täydentää lumen vastaanottopaikan sekä hiontalietteen käsittelypaikan osalta.

Puhdistamoalueella kompostointiaumojen läheisyydessä tapahtuva lumen läjitys aiheuttaa keväisin pintavaluntana lisäkuormitusta läheiseen Kimpanlampeen. Lumen läjitys puhdistamoalueelle tulee lopettaa.

Erityisesti jätevedenpuhdistamoalueella tapahtuvasta lietteen kompostoinnista aiheutuu asuinympäristöön hajuhaittaa. Vanhojen kompostorirumpujen toimintakunnon ja toimintavarmuuden edelleen heiketessä kompostointiin liittyvät toimintahäiriöt tulevat lisääntymään. Puhdistamoalueella tapahtuvalle lietteen kompostoinnille tulee myöntää vain määräaikainen lupa, joka on voimassa enintään vuoden 2013 loppuun saakka. Samanaikaisesti tulee päättyä myös betoniteollisuuden hiontalietteen käsittely puhdistamoalueella.

Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2010–2015 todetaan, että ”merkittävin yhdyskuntien jäteveden käsittelyyn kohdistuva lisätoimenpide on Suonenjoen kaupungin uuden jätevedenpuhdistamon rakentaminen vuosina 2014–2015. Nykyisen puhdistamon purkuvesistönään käyttämän Suonenjoen tilan paraneminen vesienhoidon tavoitteiden mukaiseksi ja alapuolisen Kimpanlammen kunnostuksen aloitus on riippuvainen puhdistamohankkeen toteutumisesta”. Suonenjoen koko joki-uomaa sekä Kimpanlampea koskevan kunnostusvaiheen suunnittelu käynnistetään, kun jätevedenpuhdistamo on poistunut alueelta. Joen kalataloudellisen kunnostuksen suunnittelu on käynnistynyt 2010. Näin ollen purkuvesistön monipuolisen kunnostuksen kannalta on erityisen tärkeää, että jätevedenpuhdistamotoiminta alueella päättyy viimeistään vuoden 2016 loppuun.

4) *Suonenjoen kaupungin terveydensuojeluviranomainen* on lausunut, että toiminnan aiheuttamiin yleiseen viihtyvyyteen vaikuttaviin hajupäästöihin tulee lupamääräyksissä kiinnittää huomiota.

Muistutukset

1) AA (Kimpanranta RN:o 5:33), BB:t (Päivänkämmen RN:o 7:51), CC (Kimpan helmi RN:o 7:70), DD (Jokiranta RN:o 7:23) sekä EE:t (Törökki RN:o 7:63) ovat vaatineet, että ympäristöluvassa kaupungille määrätään tiukka aikataulu uuden puhdistamon rakentamiseksi Karsikonmäkeen niin, että puhdistamo otetaan käyttöön vuonna 2015. Valvontaviranomaisten on katsottava, että aikataulussa pysytään. Ympäristölupa myönnetään korkeintaan vuoden 2015 loppuun saakka.

Myönnettävään lupaan on lisättävä rajanaapureille ja Kimpanlammen rantakiinteistöille rannankäytön estymisestä ja vaikeutumisesta aiheutuvien vahinkojen vuotuisena haittakorvauksena 2 000 euroa kiinteistöä kohden. Ennakoimattomat vahingot on korvattava erikseen.

Kaupunginvaltuusto on vuonna 2007 päättänyt, että uusi puhdistamo otetaan käyttöön vuoden 2015 aikana. Nykyisen puhdistamon kapasiteetti ei riitä nykyisille jätevesimäärille ja hakemuksessa on arvioitu jätevesimäärän kasvavan 30 % vuoteen 2015 mennessä. Puhdistamo ei ole toiminut lupaehtojen mukaisesti ja vuosikautia on ollut vakavia toimintahäiriöitä. Esimerkiksi huhtikuussa 2010 pääsi ylivuotoaltaasta arviolta 500 m³ jätevettä Suonenjokeen.

Puhdistamo on teknisiltä ominaisuuksiltaan elinkaarensa päässä, muun muassa rumpukompostori on hajoamisasteessa. Kaupunki on ilmaissut, ettei nykyiseen puhdistamoon ole järkevää enää investoida. Tästä johtuen riski suuren onnettomuuden tapahtumisesta kasvaa vuosi vuodelta.

Toimimattoman prosessin hajuhaitat ovat jatkuvia ja vaikuttavat viihtyvyyteen koko kaupungin alueella. Puhdistamon riittämättömästä puhdistustehosta on aiheutunut vuosikautia pysyvää haittaa alapuoliselle vesistölle ja erityisesti Kimpanlammelle. Suonenjoki on vesistön heikon tilan takia valittu yhdeksi kunnostuskohteeksi EU:n vesipuidedirektiivin kansalliseen vesistöjen kunnostussuunnitelmaan. Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmassa vaaditaan, että Suonenjoen ekologinen tila kohtuu hyväksi vuoteen 2015 mennessä, mikä edellyttää jätevedenpuhdistamolta tulevan kuormituksen loppumista.

Kaupunki on jättänyt huomioimatta hallinto-oikeuden päätöksen 7.12.2007, jossa vaaditaan suunnitelmat muun muassa kaikkien hajua aiheuttavien prosessien sijoittamisesta sisätiloihin ja ulkona tapahtuvan jälkikompostoinnin siirtämistä muualle, mikäli toimintaa on tarkoitus jatkaa vuoden 2010 jälkeen. Kaupunki on vitkutellut uuden jätevedenpuhdistamon suunnittelu- ja toteuttamisprosessissa. Hanke olisi voinut olla nykytilassa jo neljä vuotta sitten. Kokonaistaloudellisesti ei voi olla kuntalaisten edun mukaista, että kaupunki on paikannut korjausinvestoinneilla toimimatonta puhdistamoa. Muistuttajat ovat lausuneet pelkäävänsä, että kaupunki pelaa edelleen aikaa hidadelemalla tarvittavan alueen ostossa, kaavoituksessa ja lupamenettelyssä.

2) *Purola-seura ry* Purolan alueen ja Kimpanlammen ranta-asukkaiden kyläyhdistyksenä on vaatinut, että jätevedenpuhdistamolle ei myönnetä ympäristölupaa vuoden 2016 loppuun saakka. Kaupunginvaltuusto on vuonna 2007 päättänyt, että uusi puhdistamo otetaan käyttöön vuoden 2015 aikana. Pohjois-Savon vesienhoidon toimen-

pideohjelmassa vaaditaan, että Suonenjoen ekologinen tila kohentuu hyväksi vuoteen 2015 mennessä, mikä edellyttää jätevedenpuhdistamolta tulevan ravinnekuormituksen loppumista. Purola-seura on mukana Suonenjoen kunnostushankkeiden ohjausryhmässä. Purolan asukkaat ovat kärsineet vuosikautia jätevedenpuhdistamon aiheuttamista hajuhaitoista sekä joen rehevöitymisestä, jotka ovat haitanneet joen virkistyskäyttöä. Hajuhaitat ovat jatkuvia, eivätkä ne tule vähenemään, koska kompostien päälle ei ole tehty katoksia.

Koska puhdistamon kapasiteetti ei ole riittänyt aiemminkaan kasvavien jätevesimäärien puhdistamiseen, on myös jatkossa odotettavissa ennakoimattomia ympäristöhaittoja, esimerkiksi ylijouksutuksia ja ravinteiden karkaamisia, jolloin vesi ei ole uimakelpoista.

3) *Alakylän, Halolanmäen, Hynylän, Jauhomaen, Kinnulanniemen, Koskeloveden, Kärkkäälän, Maantienlaitelan, Mustolanmäen, Mustolanmäki 9:n, Petsamon, Saarolahden, Suonenjoen Itäisen, Suonenjoen Pohjoisen, Vaajasalmen osakaskunnat sekä Niiniveden ja Suonteen kalastusalueet* ja 4) *Kymin osakaskunta* ovat vaatineet, että lupaa jätevesien johtamiseen Suonenjokeen ei myönnetä vuoden 2015 jälkeen.

Puhdistamolle on asetettava uudet lupaehdot vähintään seuraavasti:

	Nykyiset lupaehdot		Uudet lupaehdot	
BOD _{7-ATU}	15 mg/l	ja 95 %	10 mg/l	väh. 95 %
COD _{Cr}	125 mg/l	ja 75 %	60 mg/l	väh. 75 %
kok. P	0,5 mg/l	ja 95 %	0,3 mg/l	väh. 95 %
Kiintoaine	35 mg/l	tai 90 %	35 mg/l	väh. 90 %

Jätevesien johtamisesta aiheutuvan kalataloudellisen haitan korvaamiseksi hakija on määrättävä istuttamaan Suonenjokeen vuosittain 300 kg 4-vuotiasta Rautalammin reitin kantaa olevaa järvitaimenta tai Suonteen kalastusalueen ja ELY-keskuksen sopimuksen mukaisesti vastaavalla summalla muun ikäistä järvitaimenta tai muuta kalalajia. Kalatalousmaksulla vuonna 2010 istutettujen 4-vuotiainen järvitaimenen kilohinta on ollut 7,60 euroa.

Hakija tulee velvoittaa hakemaan lupaa nykyisen puhdistamon toiminnan lopettamisen jälkeisille toimenpiteille 31.12.2011 mennessä ja laatimaan hakemukseen suunnitelma jäteveden puhdistamon toiminnasta kalataloudelle ja vesiluonnolle aiheutuneiden haitallisten muutosten poistamiseksi ja kunnostustoimenpiteiksi. Lisäksi hakija on veloitettava selvittämään kuuden kuukauden määräajassa nykyisen puhdistamon toiminnan päättymisestä vuoden 2010 jälkeen tapahtuneet lupaehtojen ylitykset, niistä johtuneet kalataloudelliset vahingot sekä hakemaan päätöstä vahinkojen korvaamiseksi.

Toissijaisesti muistuttajat vaativat hakijaa jättämään 30.6.2014 mennessä Pohjois-Savon ELY-keskukselle selvityksen uuden jätevedenpuhdistamon arvioidusta käyttöönottoajankohdasta. Mikäli jätevesien johtaminen Suonenjokeen on selvityksen mukaan tarpeen vuoden 2015 jälkeen, hakijan on jätettävä hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi vuoden 2014 loppuun mennessä.

Hakija on määrättävä korvaamaan kuluvan lupakauden aikana tapahtuneista lupamääräysten ylityksistä aiheutuneet kalataloudelliset haitat istuttamalla 300 kg 4-vuotiasta Rautalammin kantaa olevaa järvitaimenta. Istutus jaetaan Suonteen kalasutusalueen suostumuksella tai pyynnöstä kahdelle vuodelle.

Aluehallintoviranomaisen päätöksessä on kerrottava, miten hyväksytyt vesienhoitosuunnitelma on päätöksessä otettu huomioon.

Hakija on määrättävä korvaamaan muistuttajien oikeudenkäyntikulut yhteensä 1 570 eurolla (sis. alv 0 %). Muistuttajat ovat joutuneet käyttämään ulkopuolista apua todellisten vaikutusten ja lupaehtojen ylityksistä johtuneiden vahinkojen arviointiin sekä turvatakseen sen, että vesistön tila saavuttaa vesienhoitosuunnitelman hyvän tason vuoteen 2015 mennessä suunnitelman edellyttämällä tavalla. Hakija ei ole selvittänyt lupahakemuksessaan lainkaan jäteveden johtamisesta aiheutuvia haittoja, vaikka se olisi ollut hakijan velvollisuus lupahakemuksen valmistelun yhteydessä.

Hakijan vastine

Hakija on ilmoittanut teettäneensä jätevesien käsittelyn kehittämissuunnitelman, jossa on seikkaperäisesti käsitelty nykyisen puhdistamon saneerauksen lisäksi viisi muuta vaihtoehtoa, joissa kaikissa on vaihtoehtoinen purkupiste ja purkuvesistö. Käsitellyt vaihtoehdot olivat seuraavat:

- jätevesien käsittely nykyisellä saneeratulla jätevedenpuhdistamolla, puhdistetut jätevedet johdetaan purkuputkella luveteen nykyisen Kimpanlammen asemasta (1B),
- rakennetaan uusi puhdistamo Karsikonmäelle, purkuputki luveteen (2A),
- rakennetaan uusi puhdistamo Rajalanniemeen, purkuputki Koskeloveteen (2B),
- jätevesien puhdistus Kuopion Lehtoniemen puhdistamolla, purkuputki Kallaveteen (3) ja
- jätevesien puhdistus Pieksämäen puhdistamolla, purkuputki Pieksänjärveen (4).

Selvitys kompostialueen pintarakenteen tiivistämisestä on jäänyt tekemättä, koska esiselvittelyvaiheessa on haarukoitu tiivistämisen kustannusarvion nousevan kohtuuttoman korkeaksi, kun huomioidaan, että kompostointi on viranomaisen ja hakijankin käsityksen mukaan joka tapauksessa loppumassa lähivuosina nykyisen puhdistamon tontilla. Tiivistämiselvityksen tarpeesta käytiin keskustelua valvovan viranomaisen kanssa ja hakijalle jäi käsitys, että selvitystäkään ei tarvittaisi, koska hanketta ei tulla toteuttamaan.

Hajua aiheuttavien prosessien sijoittaminen sisätiloihin on selvitetty hakemuksessa. Selvitys on vastaus hallinto-oikeuden edellyttämään selvitykseen. Lupahakemuksessa on esitetty ne toimenpiteet, jotka on toteutettu lupakaudella 2004–2010. Käytännössä kaikki prosessi-ilma johdetaan biologisen suodattimen läpi. Päästölähteeksi on jäänyt ainoastaan kompostin jälkikypsytyksentän ja varoaltaan ajoittainen hajuhaitta. Hajujen hallinta on vaikeinta kovilla pakkasilla, jolloin mahdolliset hajut leviävät maanpintaa pitkin.

Jäteveden puhdistamon suunnittelu on siinä aikataulussa, että rakennustyöt voidaan aloittaa vuonna 2013, jolloin puhdistamo on käyttöönotettavissa vuonna 2015. Hakijan mukaan vesienhoidon tavoitteiden toteutumisen kannalta positiivista on, että vuonna 2008 valmistuneiden tehostamisinvestointien jälkeen nykyinen puhdistamo on toiminut lupaehtojen mukaisesti.

Uuden puhdistamon hankesuunnitelma on esitetty hakemuksessa. Siinä on ennustettu kuormitustekijät vuodelle 2020. Suunnittelu jatkuu yleissuunnitteluna, jossa kuormitusennusteet on tehty vuodelle 2030. Yleissuunnitelman kuormitusennusteet ovat maltillisemmat, sillä nykyisin on näyttöä siitä, että teollisuus on pystynyt vähentämään tuotantoon suhteutettua kuormitusta. Teollisuuden toiminnassa ei ole tiedossa mitään sellaista tuotannollista muutosta, mikä lisäisi kuormitusta selkeästi seuraavien viiden vuoden aikana. Perustellusti voidaan ennustaa, että kuormitus kasvaa hyvin vähän seuraavien kahden vuoden aikana.

Vuoden 2008 raja-arvojen ylitykset johtuivat puhdistamolla tehdyistä tehostamistoimenpiteistä, joihin kuului muun muassa kantoaineilmastusaltaan rakentaminen. Rakentamisen aikana toinen ilmastusaltaista jouduttiin tilapäisesti tyhjentämään ja silloinen esi-ilmastusallas jouduttiin ohittamaan prosessissa. Käsittelykapasiteetin tilapäisen pienenemisen takia puhdistamo ei selvinnyt kuormituksesta lupaehtojen mukaisesti. Nämä toimenpiteet olivat suunnitelmallisia ja niiden toteutuksesta esitettiin aikataulu valvovalle viranomaiselle. Tehostamistoimenpiteet ja siitä aiheutuva häiriö kesti noin kaksi kuukautta suunniteltua pitempään. Muutoin hakija katsoo toimineensa lupapäätöksen mukaisesti. Vuoden 2010 häiriö johtui erittäin poikkeuksellisista olosuhteista lumien sulamisessa. Ylivuototilanne oli lyhytaikainen. Kimpanlammesta ja Suomenjoesta otettiin näytteitä ympäristöviranomaisen ohjeistuksen mukaan ja noin viikko tapahtuman jälkeen ei ylivuodon vaikutuksia näkynyt joessa enää.

Kompostorilaitoksen toiminnan riskit on tiedostettu ja niihin on varauduttu kompostorilaitoksen häiriötilannesuunnitelman mukaisesti.

Lemminkäinen Oy on hoitanut omalla kustannuksellaan hiomalietteen vastaanottoalaita. Hiomaliete soveltuu kuivattuna maaperän kalkitukseen, mihin on Eviran hyväksyntä. Viranomaisille on kerrottu toiminnasta, mutta lupaa toiminnalle ei ole huomattu hakea. Hakijalla ei ole intressiä varata jatkossa kompostikentältä aluetta hiomalietteen vastaanottoon, sillä haittana on salaojitetun kompostikenttäalueen ahtautuminen pienemmälle alueelle ja lähemmäksi lumenkaatopaikkaa, joka ei ole kuitenkaan kompostikentällä vaan puhdistamotontin päässä. Vuoden 2011 keväällä lumenkaatopaikka ja kompostikenttä olivat poikkeuksellisen täysiä, mutta alueita erotti oja. Lumenkaatopaikan sulamisvedet eivät valuneet kompostikentälle. Hakija on parantanut kompostointikentän reuna-alueita siten, että vedet eivät pääsisi suoraan valumaan alueelta reuna-alueen ojaan. Hakija toivoo, että lumenkaatopaikan toimintaa voitaisiin jatkaa pienimuotoisempana puhdistamotontin takalaidalla ja selvittää taajaman läheisyydestä myös muita paikkoja lumenkaatopaikoiksi. Hakija esittää, että puhdistamotontin perällä voitaisiin vastaanottaa kaduilta ja pihoista lunta vielä 2012 loppuun tai puhdistamon toiminnan loppuun, mikäli kompostointitoiminta alueelta loppuisi.

Hakijalla on Rautalammin kunnan kanssa lietteiden vastaanotosta sopimus, jossa on kolmen kuukauden irtisanomisaika. Lietteen vastaanottaminen kuormittaa lietteen-

kuivauslinkoa, ja kuivattuna 20 %:n kuiva-ainespitoisuuteen lopputuotetta tulee noin 400 m³ vuodessa. Se aiheuttaa puhdistamolle lisäkuormitusta ainoastaan kuivauksen rejektivesien osalta. Näiden vesien kuormitusvaikutus on pieni.

Hakija toivoo, että kompostointia voidaan jatkaa puhdistamon tontilla edes pienimuotoisesti vuoden 2016 loppuun. Hakija on käynyt neuvotteluja kuivatun lietteen jatkokäsittelystä, mutta tässä vaiheessa ei ole varmuutta lopputuloksesta. Olisi tärkeää säilyttää kompostointimahdollisuus, mikäli vaihtoehtoisia lietteen käsittelypaikkoja ei löydy.

Hakija toteaa, että uuden puhdistamon realistinen valmistumisaikataulu on vuonna 2015. Uuden puhdistamon testaamiseen ja koeajoihin on tarpeen olla riittävästi aikaa siten, että vanha puhdistamo on turvaamassa toiminnan aloitusta noin vuoden rakennusurakan valmistumisen jälkeen.

Hakija on hakemuksessa osoittanut, että puhdistamo toimii lupaehtojen mukaan. Korvausvaatimukset tulee hylätä lakiin perustumattomina kaikilta osin.

Osakaskuntien esittämät lupaehdot ovat epärealistisia eikä niihin ole perusteita eikä teknisiä mahdollisuuksia ilman uutta puhdistamoa. Kalataloudelle esitetyt haittakorvaukset on esitetty ELY-keskuksen lausunnossa oikean tasoisine ja hyväksyttävissä olevina. Osakaskuntien esittämät korvaukset kalojen istuttamisesta ovat kohtuuttomia. Hakija on lausunut, että uuden puhdistamon ympäristölupahakemuksen aikaraja tulisi olla vuoden 2012 loppu kaavoituksen mahdollisten valitusprosessien takia. Oikeudenkäyntivaatimukset tulisi hylätä.

Hakija on liittänyt vastineeseensa selvityksen typenpoiston tarpeesta. Selvityksen mukaan Suonenjoen puhdistamon tehostetun typenpoiston vaikutus purkuvesistön typpipitoisuuteen ja ekologiseen tilaan jäisi todennäköisesti pieneksi. Taloudellisuuden ja biologisten vaikutusten kannalta on käytännössä niin, että ammoniumtypen puhdistusvaatimukset johtavat suuriin investointi- ja käyttökuluihin mutta pieniin vesistövaikutuksiin sisävesillä. Typpeä on asetuksen 888/2006 mukaan poistettava jätevedestä silloin, kun typpikuorman vähentämisellä voidaan parantaa vesien tilaa. Tutkimustulosten valossa typenpoistolla ei tulla saavuttamaan tilan parantumista Suonenjoen puhdistamon purkuvesistössä.

ELY-keskuksen vastine 27.6.2011

ELY-keskus lausuu vastineessaan, että mikäli luvan saajalla on tarkoitus jatkaa lietteen käsittelyä nykyisellä paikalla vielä jatkossa, tulee lietteen jatkokäsittely tehdä parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisesti ja lietteen käsittely kokonaisuutena tulee hoitaa siten, että siitä ei aiheudu kohtuutonta hajuhaittaa tai kuormitusta ympäristöön. Kompostin jälkikypsytyt maapohjaisella alustalla ei täytä parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksia.

Suonenjoen puhdistamon typpikuormitus näkyy selkeästi purkuvesistön typpipitoisuuksissa lisveden eteläosiin saakka. Sekä Kimpanlammessa että lisvedessä on aika ajoin tilanteita, jolloin typpikuormitus voi lisätä leväkasvua fosforin ohella. Valtaosin kuitenkin fosfori on se ravinne, joka lisveden levämäärää säätelee ja ylempänä purkuvesistössä veden lyhyt viipymä asettaa leväkasvulle rajat. Puhdistamon ammoni-

umtyypikuormituksella ei ole myöskään osoitettavissa purkuvesistön happitilannetta heikentävää vaikutusta. Kuten hakijan selvityksessä on todettu, ei typenpoisto johtaisi vesistön tilan parantumiseen Suonenjoen–lisveden alueella. Edellä mainitun perusteella puhdistamon ympäristöluvassa ei ole tarvetta asettaa vaatimusta typen poistamiseksi jätevesistä.

Kaupunki on vastineessaan todennut, että se on tiedostanut kompostilaitoksen toimintaan liittyvät riskit ja niihin on varauduttu hakemusasiakirjan liitteenä olevalla häiriötilannesuunnitelmalla. ELY-keskus on hyväksynyt kyseisen häiriötilannesuunnitelman kirjeellä 14.1.2011. Suunnitelman hyväksymisen jälkeen esille tulleiden tietojen perusteella ELY-keskus ei kuitenkaan pidä kaupungin varautumista kompostilaitoksen häiriötilanteisiin riittävänä. Suunnitelman mukaan kompostointilaitoksen häiriötilanteisiin on varauduttu Vapo Oy:n kanssa käydyillä neuvotteluilla lietteentoimitusmahdollisuudesta Varkaudessa sijaitsevalle kompostointilaitokselle. ELY-keskuksen tiedon mukaan Suonenjoen kaupungilla ei kuitenkaan ole yhtiön kanssa sitovaa sopimusta lietteen toimittamisesta Varkauteen, eikä ELY-keskuksen tiedon mukaan yhtiö myöskään halua sitoutua Suonenjoen tarvitseman lietteenkäsittelykapasiteetin varaamiseen laitokseltaan. Tämän johdosta Vapo Oy:llä ei häiriötilanteen sattuessa välttämättä ole enää mahdollisuutta vastaanottaa Suonenjoen lietteitä.

Suonenjoen puhdistamon kompostirummut ovat hyvin huonossa kunnossa. Kompostirumpujen rikkoutuminen johtaa todennäköisesti kompostoitamattoman lietteen kertymisen jo ennestään pieneksi käyneelle jälkikompostikentälle ja tätä kautta hajuhaittojen ja mahdollisesti vesistökuormituksen lisääntymiseen. Lietteen käsittelylle tulisi löytää vaihtoehto ennen kompostilaitoksen hajoamista. ELY-keskuksen tiedon mukaan lietteet olisi mahdollista vielä toimittaa käsiteltäväksi mm. Varkauteen.

Kaupunki toteaa vastineessaan, että puhdistamon nykyinen häiriötilannesuunnitelma on riittävä, eikä näe tarkemman riskianalyysin tekemistä tarpeellisena. Vakavan häiriötilanteen sattuessa riskinä on alapuolisen vesistön pilaantuminen. ELY-keskus pitää yksityiskohtaisen puhdistamon prosessiosittain tehtävän riskianalyysin tekemistä tarpeellisena puhdistamon riskikohteiden tunnistamisen ja mahdollisten riskien hallitsemisen ja niihin varautumisen kannalta.

Hakija esittää vastineessaan, että puhdistamotontin perällä voitaisiin vastaanottaa lunta vielä vuoden 2012 loppuun tai puhdistamotoiminnan loppuun, mikäli kompostointitoiminta alueelta loppuisi. ELY-keskus puoltaa hakijan esitystä. Puhdistamotontin taka-alueita voidaan käyttää lumenkaatopaikkana, jos kompostointitoiminta alueelta loppuu, eikä alueella enää käsitellä tai varastoida puhdistamolietettä/kompostia.

ELY-keskuksen lisäselvitys 14.2.2012

Uuden puhdistamoalueen kaavoitus- ja puhdistamon rakentamistilanne

Suonenjoen kaupungilla on ollut suunnitteilla uuden puhdistamon rakentaminen vuosien 2013–2015 aikana Karsikonmäen alueelle. Kaupunki on hakenut lupaa nykyisen puhdistamon toiminnalle vuoteen 2016 saakka. Pohjois-Savon elonkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on antanut lausunnon Suonenjoen puhdistamon ympäristölupahakemuksesta 15.4.2011. ELY on lausunnossaan vaatinut, että puhdistamolle tulee myöntää määräaikainen lupa 2013 saakka.

Suonenjoen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Suonenjoen kaupungin taajama-alueiden osayleiskaavan 14.3.2010, joka sisältää myös suunnitellun uuden puhdistamoalueen Karsikonmäellä. Kuopion hallinto-oikeus on kuitenkin 17.1.2012 antamalla päätöksellä kumonnut Karsikonmäelle suunniteltua puhdistamoaluetta koskevan ET-merkinnän (päätös 12/0035/3). Puhdistamoaluetta koskevan kaavamääräyksen kumoamisesta johtuen uuden puhdistamoalueen kaavoitus on lähtöpisteessä. ELY-keskuksen tiedon mukaan Suonenjoen kaupungilla on tarkoitus käynnistää uudelleen uuden puhdistamoalueen yleis- ja asemakaavoitus ja ympäristölupahakemuksen laadinta puhdistamoalueen maakaupasta 13.2.2012 tehdyn päätöksen jälkeen.

Kaavan kaatumisesta johtuen ELY-keskus ei pidä mahdollisena, että uusi puhdistamo saadaan rakennettua ELY-keskuksen lausunnossa esittämään määräaikaan, vuoden 2013 loppuun mennessä. ELY-keskus pitää myös kaupungin lupahakemuksessa esittämää rakentamisaikataulua vuosille 2013–2015 hyvin tiukkana.

ELY-keskuksen tiedon mukaan Suonenjoen kaupunki on tehnyt vuoden 2011 lopulla päätöksen kompostoinnin lopettamisesta Suonenjoella ja lietteen kuljettamisesta Varkauteen Kekkilän kompostointilaitokselle. Kaupunki on ilmoittanut, että lietteen kuljetukset Varkauteen aloitetaan, kun helmikuun alussa toimitettavat ruuvikuljettimet saadaan asennettua. Kompostin jälkikypsytyalueella olevat kompostit on kaupungin ilmoituksen mukaan tarkoitus myydä pois kesän 2012 aikana.

Vesistön kannalta yhtenä suurena riskinä on puhdistamon toiminnan häiriintymistä laitteiden rikkoutumisesta tai puhdistamolle johdettavista poikkeuksellisista päästöistä johtuen. Puhdistamon verkostoon on liittynyt teollisuuslaitoksia, joiden poikkeukselliset päästöt voivat helposti sekoittaa puhdistamon toiminnan, aiheuttaen merkittävää lisäkuormaa vesistöön. Hakemusasiakirjoissa ei ole esitetty puhdistamon tulokuorman kehitystä ja kapasiteetin riittävyttä tulevina vuosina. Puhdistamon tulokuorma kasvaa lähivuosina ainakin Airakselan jätevesien johtamisen seurauksena. Riski puhdistamon toiminnan häiriintymisestä kasvaa puhdistamon tulokuorman kasvaessa ja puhdistamon toimiessa kapasiteetin ylärajoilla.

Luvassa tulee asettaa nykyistä lupaa tiukemmat päästövaatimukset vesistöön johdettavan jätevedelle. Vähimmäisvaatimuksena on, että vesistöön johdettavan jäteveden kokonaisfosforipitoisuudelle asetetaan 0,5 mg/l raja-arvon lisäksi vähintään tavoitearvoksi 0,3 mg/l:ssa neljännesvuosikeskiarvona laskettuna.

Lisäksi lupaan tulee asettaa määräys kompostoinnin lopettamiselle Suonenjoen puhdistamoalueella, Suonenjoen lietteen käsittelyyn todennäköisesti jo aikaisemmin tapahtuvista muutoksista huolimatta.

Uusi puhdistamo Suonenjoelle tulee rakentaa vuoden 2013 loppuun mennessä. Koska puhdistamon rakentaminen ei ELY-keskuksen esittämässä aikataulussa ole nyt mahdollista, tulee puhdistamon päästövaatimuksia kiristää nykyisestä.

Kimpanlampi on jo nyt hyvin rehevöitynyt, eikä vesistöön tulisi laskea lainkaan lisää ravinnekuormaa. Puhdistamolla on kahden viimevuoden aikana päästy fosforin 0,3 mg/l pitoisuustasoon. Puhdistamon vaikutus Kimpanlammen fosforipitoisuuteen on ollut viime vuosina aikaisempaa pienempi, mahdollisesti puhdistamon kuormituksen pienentymisestä johtuen. ELY-keskus pitää esittämäänsä jätevesien fosforipitoisuutta vesistön tilan kannalta vähimmäisvaatimuksena.

Hakijan vastine 12.3.2012

Uuden puhdistamoalueen yleis- ja asemakaavoitus sekä ympäristölupahakemuksen laadinta on aloitettu puhdistamoalueen kaupasta tehdyn päätöksen jälkeen. Uusi sijoituspaikka on saman kiinteistön alueella kuin aikaisemmassa hallinto-oikeuden kumoaman ET-merkinnän sijaintipaikassa, kuitenkin niin, että uusi paikka sijaitsee kauempana Karsikonmäentiestä ja asutuksesta.

Laadittu jätevedenpuhdistamon yleissuunnittelu päivitetään osana ympäristölupahakemuksen laadintaa vastaamaan viimeisimpiä muutoksia liittyen alueen lopulliseen sijaintiin, tieyhteyteen ja tulevaisuuden varauksiin. Muutoin hankkeessa edetään jätevedenpuhdistamon yleissuunnitelmassa esitetyn alustavan aikataulun mukaisesti. To-teutussuunnittelu ja rakennuslupamenettelyt aloitetaan 6/2012, rakennusurakan tarjouspyyntöprosessi sijoittuu ajalle 1/2013–3/2013 sekä puhdistamon ja siihen liittyvien viemäriinjojen rakentaminen 6/2013–6/2015. Uuden jätevedenpuhdistamon tulisi käynnistyä kesällä 2015.

Kompostointi vanhan puhdistamon tontilla on lopetettu maaliskuun alussa 2012, ja uusi syntyvä liete kuljetetaan Varkauteen Kekkilän kompostointilaitoksella käsiteltäväksi. Puhdistamon kentällä kypsymässä oleva komposti pyritään myymään vuoden 2013 aikana.

Vanha jätevedenpuhdistamo on toiminut toistaiseksi moitteettomasti, mutta mahdollisiin toimintahäiriöihin on mahdollisuuksien puitteissa varauduttu hankkimalla esimerkiksi varalaitteita yms. toiminnan varmistamiseksi. Teollisuuslaitoksilla on omat varaltaansa ja hälytysjärjestelmänsä päästöjen rajoittamiseksi. Lisäksi puhdistamolle on laadittu häiriötilannesuunnitelma 17.12.2009.

Airakselan liittymisajankohdasta jätevesiverkostoon ei ole tarkkaa tietoa, sillä yhdistävän verkoston suunnittelua ei ole vielä aloitettu. Alustavien arvioiden mukaan jätevesimäärät Airakselasta eivät ole puhdistamolle merkittäviä (alle 100 pienkiinteistöä) varsinkin kun teollisuuden jätevesien määrä on laskussa ja kapasiteettia vapautuu yhdyskuntajätevesien käyttöön. On myös mahdollista, että Airakselan liittyminen tapahtuu vasta uuden puhdistamon valmistuttua, mikäli puhdistamoprojekti etenee aikataulussa.

Suonenjoen vanha puhdistamo on täyttänyt asetetut päästövaatimukset vesistöön johdettavalle jätevedelle vuoden 2008 saneerauksen jälkeen. Puhdistustehon tavoitearvon kirjaaminen ympäristölupaan ei ole tarpeellista.

MERKINNÄT

Asiaa ratkaistaessa ovat olleet käsillä Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 121/05/2 ja aluehallintoviraston päätöksen nro 49/2010/1 perusteena olleet asiakirjat muutoksenhakuasteiden päätöksineen (Vaasan hallinto-oikeuden päätös, 7.12.2007, nro 11/0526/3 ja korkeimman hallinto-oikeuden päätös, 24.9.2012 taltionumero 2515).

Asiaa ratkaistaessa ovat olleet käsillä valtioneuvoston 10.12.2009 hyväksymä Kymi-joen–Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuoteen 2015 ja Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2010–2015.

Aluehallintovirasto antaa tänään päätöksen nro 35/2014/1 asiassa (dnro ISAVI/15/04.08/2011), joka koskee Suomenjoen kaupungin jätevedenpuhdistamon toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen korvaamista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto tarkistaa Suomenjoen kaupungin jätevedenpuhdistamolle 16.12.2005 myönnetyn toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan nro 121/05/2 lupamääräykset. Jätevedenpuhdistamo sijaitsee osoitteessa Lammikkotie 3, 77600 Suomenjoki (kiinteistötunnus 778-403-5-81). Tarkistetut lupamääräykset korvaavat aikaisemmat lupamääräykset kokonaisuudessaan.

Lupa muutetaan määräaikaiseksi siten, että se on voimassa siihen asti, kunnes uusi jätevedenpuhdistamo on otettu käyttöön, kuitenkin enintään vuoden 2016 loppuun saakka.

Toiminnasta johtuvasta vesistön pilaantumisesta aiheutuvista vahingoista on maksettava jäljempänä määrätty korvaukset Kimpanlammen rantakiinteistöjen omistajille ja vesialueen omistajille. Kalastolle ja kalastukselle aiheutuva haitta määrätään hyvitetäväksi kalatalousmaksulla.

Ennakoimattomien vahinkojen korvaamismenettelystä on annettu jäljempänä ohjaus.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Jäteveden johtaminen, käsittely ja päästöt vesistöön

1. Puhdistetut jätevedet johdetaan nykyisellä purkuputkella Kimpanlammen eteläpäähän.
2. Jätevedet on käsiteltävä siten, että vesistöön johdettavan jäteveden pitoisuudet ja käsittelytehot täyttävät seuraavat raja-arvot:

	Enimmäispitoisuus (mg/l)	Käsittelyteho vähintään (%)
BOD _{7ATU} -arvo	15	95
Kokonaisfosfori	0,5	95
Kiintoaine	35	90
COD _{Cr} -arvo	125	75

Raja-arvot lasketaan neljännesvuosikeskiarvoina mahdolliset ohitukset, ylivuodot ja poikkeustilanteet mukaan lukien.

Vesistöön johdettavan jäteveden pitoisuusarvojen ja käsittelytehon prosentuaalisten arvojen on lisäksi edellä mainittujen parametrien osalta täytettävä valtioneuvoston asetuksen 888/2006 mukaiset pitoisuuden ja käsittelytehon raja-arvot asetuksen edellyttämällä tavalla tarkkailtuna.

Jätevedenpuhdistamoa on hoidettava niin, että kokonaistypen poistoteho on mahdollisimman hyvä.

Vesistöön johdettava jätevesi ei saa sisältää haitallisessa määrin raskasmetalleja eikä muita terveydelle tai ympäristölle vaarallisia aineita.

Puhdistamon ja viemäriverkon käyttö ja hoito

3. Puhdistamon hoidosta vastaavalla on oltava tehtävään riittävä koulutus ja pätevyys. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot on oltava Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tiedossa.

4. Jätevesiviemäriverkko on kunnostettava ja kunnossapidettävä suunnitelmallisesti siten, että viemäristöön pääsee mahdollisimman vähän vuoto- ja hulevesiä ja että viemäriverkoston jätevesistä ei aiheudu pinta- tai pohjavesien pilaantumista.

Luvan saajan on annettava vuosittain Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys viemäriverkon rakentamis- ja kunnostustoimista tarkkailun vuosiraportissa tai muulla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa sovittavalla tavalla.

Tavanomaisesta poikkeavien jätevesien esikäsittely

5. Tavanomaisesta asumisjätevedestä poikkeavia jätevesiä ei saa johtaa esikäsittelemättöminä viemäriin, mikäli niiden johtaminen on kielletty asetuksella tai ne muutoin määränsä tai laatunsa vuoksi vaarantavat jätevedenpuhdistamon tai viemäriverkon toimintaa, vaikeuttavat kuivatun lietteen hyötykäyttöä tai aiheuttavat haittaa purkuviesistössä.

6. Teollisuusjätevesien ja muiden tavanomaisista poikkeavien jätevesien johtamisesta kiinteistöltä viemäriin tulee olla vesihuoltolain mukainen liittymissopimus, jonka sisältö vastaa ympäristönsuojeluasetuksen sekä vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) vaatimuksia jätevesien esikäsittelestä, johtamisesta sekä määrän ja laadun tarkkailusta. Jäljennökset tehdyistä liittymissopimuksista on toimitettava Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Luvan saajan on toimitettava vuosittain Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vuosiraportin yhteydessä tai muulla ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla selvitys toimenpiteistä, joita on tehty teollisuusjätevesistä jätevedenpuhdistamon toiminnalle aiheutuvien ongelmien vähentämiseksi.

Päästöt ilmaan ja melu

7. Puhdistamon toiminta oheistoimintoineen toteutettava siten, että haitallisia haju- ja pöly- sekä muita päästöjä ilmaan aiheutuu mahdollisimman vähän.

8. Puhdistamon toiminnan aiheuttama melu ei saa ylittää ympäristön asuinalueilla päivällä klo 7–22 keskiäänitasoa 55 dB (A) eikä yöllä klo 22–7 tasoa 45 dB (A).

Jätteiden käsittely ja hyödyntäminen

9. Puhdistamolla syntyvä liete ja välppäjäte on toimitettava säännöllisesti käsiteltäväksi muualla. Puhdistamolietteet tulee toimittaa käsiteltäväksi paikkaan, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä lietteitä. Lietteitä ei saa varastoida lietsiilon ulkopuolella puhdistamoalueella. Ulkokentällä tapahtuva jätevesilietteen jälkikompostointi ei ole sallittua ja alue on siistittävä.

Teknisesti ja taloudellisesti hyödynnettävissä olevat jätteet on kerättävä, lajiteltava ja toimitettava hyödynnettäviksi. Vain hyötykäyttöön kelpaamattomat jätteet voidaan toimittaa kaatopaikalle, joka täyttää kaatopaikoista annetun valtioneuvoston päätöksen vaatimukset ja jonka ympäristöluvassa tai vastaavassa päätöksessä kyseisten jätteiden vastaanotto on hyväksytty. Vaaralliset jätteet (aiemmin ongelmajätteet) on toimitettava asianmukaisesti luvalliseen vaarallisten jätteiden käsittelypaikkaan. Jätteiden varastoinnista kiinteistöillä ja kuljettamisesta muualle ei saa aiheutua roskaantumis-, haju- tai muuta haittaa ympäristölle.

Varastointi

10. Kemikaalit, poltto- ja voiteluaineet sekä jätteet on varastoitava ja käsiteltävä laitosalueella niin, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa ja maaperän taikka pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Varastoja, säiliöitä ja putkistoja on tarkkailtava säännöllisesti ja tarvittaessa ryhdyttävä viipymättä korjaustoimenpiteisiin. Vahinkojen varalta puhdistamolla on oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

11. Jos viemäriverkostosta tai puhdistamolta on päässyt tai uhkaa päästä ympäristöön laadultaan tai määrältään tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, luvan saajan on ilmoitettava siitä viivytyksettä Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Mikäli päästöstä voi aiheutua vaaraa terveydelle, asiasta on lisäksi ilmoitettava Suonenjoen kaupungin terveysuojeluviranomaiselle.

Häiriö- ja poikkeustilanteita varten puhdistamolla on oltava selkeät toimintaohjeet, jotka ovat puhdistamoa ja viemäriverkkoa hoitavien henkilöiden tiedossa.

12. Luvan saajan on pidettävä ajan tasalla puhdistamotoimintaa ja viemäröintiä koskeva riskienhallintasuunnitelma. Suunnitelma ja siihen tehtävät olennaiset muutokset on toimitettava tiedoksi Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Suunnitelma ja selkeät toimintaohjeet on oltava puhdistamoa ja viemäriverkostoa hoitavien henkilöiden tiedossa.

Tarkkailut

13. Toiminnan käyttö- ja päästötarkkailu on toteutettava hakemuksessa esitetyn, 27.1.2011 päivätyn tarkkailuohjelman mukaisesti.

14. Vesistövaikutusten tarkkailu on toteutettava hakemuksessa esitetyn, 30.1.2006 päivätyn vesistö tarkkailuohjelman mukaisesti kuitenkin niin muutettuna, että lisveden havaintopaikoilla otetaan rinnakkaisnäytteitä syvännepohjaeläimistä 6 kpl ja että kasviplanktonnäytteet määritetään laajaa kvantitatiivista menetelmää käyttäen. Tarkkailu toteutetaan kolmen vuoden välein. Vesinäytteistä määritetään fekaalisten enterokokkien lisäksi E. colit.

Tarkkailuohjelmia voidaan tarvittaessa muuttaa Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Päivitetyt tarkkailuohjelmat tulee toimittaa tiedoksi Pohjois-Savon ELY-keskukselle kolmen kuukauden kuluessa lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

15. Tarkkailutulokset on säilytettävä ja raportoitava tarkkailusuunnitelmissa mainittuina tai muutoin sovittuina ajankohtina Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tarkkailutulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäviksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa.

Kalatalousmaksu

16. Luvan saajan on maksettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä kalatalousmaksua Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 925 euroa käytettäväksi kalastolle ja kalastukselle jätevesien vaikutusalueella aiheutuvien vahinkojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi. Maksun käytöstä on kuultava vaikutusalueen osakaskuntia.

Maksu on suoritettava puhdistamon toiminnan lopettamisen jälkeen vielä kahdelta vuodelta.

Toiminnan lopettaminen

17. Kun jätevedenpuhdistamon toiminta päättyy, on luvan saajan ilmoitettava toiminnan loppumisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä vähintään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Jätevesien vesistövaikutusten tarkkailua on jatkettava Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edellyttämä määräaika, kuitenkin vähintään kaksi vuotta puhdistamon jätevesien vesistöön johtamisen päättymisestä.

Toiminnan loputtua alue on siistittävä ja tarpeettomat laitteet ja rakenteet poistettava.

Pohjois-Savon ELY-keskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen liittyviä tarkentavia määräyksiä.

KORVAUKSET

Luvan saajan on maksettava Kimpanlammen rantakiinteistöjen omistajille jätevesien vesistöön johtamisesta aiheutuvasta kiinteistöjen vesistösidonnaisen virkistyskäytön vaikeutumisesta seuraavat vuotuiset korvaukset:

Julkisessa tietoverkossa julkaistava päätös ei sisällä korvausluettelo.

Korvaukset on maksettava vielä kahdelta vuodelta jätevesien vesistöön johtamisen loputtua.

Korvaukset on maksettava kunkin korvattavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Eräpäivän jälkeiseltä ajalta korvaukselle on maksettava viivästyskorkoa, jonka määrä on korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

Korvaukset vuodelta 2015 on maksettava 30 päivän kuluessa siitä, kun tämä päätös saa lainvoiman.

Vuosia 2006–2011 koskevat korvaukset

Luvan saaja veloitetaan maksamaan 30 päivän kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta (eräpäivä) yhteisesti Alakylän, Halolanmäen, Hynylän, Jauhomaen, Kinulanniemen, Koskeloveden, Kärkkäälän, Maantienlaitelan, Mustolanmäen, Mustolanmäki 9:n, Petsamon, Saaroslahden, Suonenjoen Itäisen, Suonenjoen Pohjoisen ja Vaajasalmen osakaskunnille vuosina 2006–2011 tapahtuneesta lupamääräysten ylittämisestä aiheutuneesta kalataloudellisesta haitasta korvauksena yhteensä 2 400 euroa. Viivästyneelle määrälle on maksettava vuotuista viivästyskorkoa, jonka määrä on kulloinkin voimassa oleva korkolain 4 §:n 1 momentin mukainen viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

ENNAKOIMATTOMAN VAHINGON KORVAAMINEN

Vesistön pilaantumisesta aiheutuvista vahingoista, joita nyt ei ole ennakoitu aiheutuvan, on vahingonkärsijällä oikeus hakea korvausta aluehallintovirastolle tehtävällä hakemuksella ympäristönsuojelulain 72 §:n mukaisesti.

ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

KULUJEN KORVAAMINEN

Luvan saaja veloitetaan maksamaan 30 päivän kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta (eräpäivä) yhteisesti Alakylän, Halolanmäen, Hynylän, Jauhomaen, Kinulanniemen, Koskeloveden, Kärkkäälän, Maantienlaitelan, Mustolanmäen, Mustolanmäki 9:n, Petsamon, Saaroslahden, Suonenjoen Itäisen, Suonenjoen Pohjoisen ja Vaajasalmen osakaskunnille sekä Niiniveden ja Suonteen kalastusalueille asian hoitamisesta aluehallintovirastossa aiheutuneiden kulujen korvauksena yhteensä 1 570 euroa. Viivästyneelle määrälle on maksettava vuotuista viivästyskorkoa, jonka määrä on kulloinkin voimassa oleva korkolain 4 §:n 1 momentin mukainen viitekorko lisättyinä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

PERUSTELUT

Lupamääräysten tarkistamisen perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset toiminnalle on ratkaistu Itä-Suomen ympäristölupaviraston 6.2.2005 antamassa päätöksessä nro 3/03/2. Toiminnassa ja siitä aiheutuvissa päästöissä ei tapahdu oleellisia muutoksia aikaisemmin myönnetyn luvan mukaiseen toimintaan ja päästöihin verrattuna. Toimittaessa hakemuksessa esitetyn ja tarkistettujen määräysten mukaisesti toiminta on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista ottaen huomioon laitoksen ikä ja se, että toiminta on päättymässä lyhyen ajan sisällä.

Lupamääräyksiä tarkistettaessa määräyksiä on muutettu siten, että ne vastaavat nykyisiä vaatimuksia.

Toimittaessa hakemuksen ja tarkistettujen lupamääräysten mukaisesti toiminnasta ei aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta. Toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Lupa muutetaan hakijan hakemuksen mukaisesti määräaikaiseksi, koska toiminta päättyy vuoden 2016 loppuun mennessä uuden puhdistamon käyttöönoton myötä.

Toiminnan vaikutukset alapuolisessa vesistöissä eivät ennalta arvioiden vaarana valtioneuvoston vahvistamassa Kymijoen–Suomenlahden vesienhoitosuunnitelmassa vesialueelle asetettujen tilatavoitteiden saavuttamista. Toiminta jätevedenpuhdistamolla päättyy uuden puhdistamon käyttöönoton myötä viimeistään vuoden 2016 aikana.

Muutettujen lupamääräysten perustelut

Ympäristöluvan lupamääräykset on selkeyden vuoksi korvattu kokonaisuudessaan tämän päätöksen määräyksillä. Lupamääräysten keskeiset vaatimukset on pidetty ennallaan. Lupamääräyksiin on tehty säädösmuutosten edellyttämät muutokset. Määräysten vähäisten sisällöllisten muutosten vuoksi määräysten perustelut ovat siten sisällöltään samat kuin 16.12.2005 myönnetyssä luvassa.

Toiminta laitoksella on päättymässä uuden puhdistamon käyttöönoton myötä. Laitoksen lopettamista koskevat määräykset ovat tarpeen alueen siistimiseksi toiminnan loppua ja tarpeettomien laitteiden ja rakenteiden poistamiseksi alueelta. Toiminnan vaikutusten tarkkailua on tarpeen jatkaa, kunnes vaikutukset ovat oleelliselta osaltaan loppuneet.

Kulujen korvaamisen perustelut

Luvan saaja on veloitettu korvaamaan osakaskunnille ja kalastusalueille asian hoitamisesta aiheutuneet kulut korvausta koskevassa asiassa, koska erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että ne joutuisivat pitämään kulunsa vahinkonaan. Kalataloutta koskevat selvitykset ovat olleet tarpeen hakemuksen puutteellisten tietojen täydentämiseksi.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon muutetuissa lupamääräyksissä ilmenevästi.

Vaatimukset tiukempien raja- tai tavoitearvojen asettamisesta vesistöön johdettaville jätevesille on hylätty. Jätevedenpuhdistamoa on joka tapauksessa hoidettava niin, että päästöt vesistöön ovat mahdollisimman pieniä.

Kalatalousmaksua koskevat määräykset on otettu huomioon Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen vaatimusten mukaisesti. Kalatalousmaksun maksaminen kahdelta vuodelta päästöjen johtamisen lopettamisen jälkeen on riittävän pitkä aika haittojen ehkäisemiseksi.

Muistutuksessa 3 mainitut lupamääräysten ylittymisestä aiheutuneet kalataloudelliset haitat on määrätty korvattavaksi osakaskunnille. Korvaus vastaa raha-arvoltaan muistutuksen mukaista kalojen istutusvelvoitevaatimusta ja sitä voidaan käyttää myös kalataloudelle sekä vesiluonnolle aiheutuneiden haitallisten muutosten poistamiseen tai kunnostustoimenpiteisiin. Korvausta ei ole määrätty maksettavaksi kalastusalueille, koska kalastusalueet eivät ole vesialueen omistajia eikä niille sen vuoksi ole aiheutunut korvattavaa vahinkoa.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki 41, 43, 44, 45, 46, 50, 55, 56, 66, 72, 74, 90,100 ja 107 §

Jätelaki (1072/1993) 6, 12, 15 §

Jäteasetus (1390/1993) 8 §

Jätelaki (646/2011) 119, 120 ja 121 §

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 28 §

Laki ympäristövahinkojen korvaamisesta 1, 3 ja 7 §

Vesilaki 11 luku 14 ja 14 c §

Korkolaki 4 ja 12 §

Hallintolainkäyttölaki 74 §

KÄSITTELYMAKSU

Päätöksestä peritään käsittelymaksu 2 435 euroa.

Asukasvastineluvultaan 4 000–50 000 suuruista jätevedenpuhdistamoa koskevan ympäristöluvan käsittelymaksu on 4 870 euroa. Maksu peritään 50 % taulukon mukaista maksua pienempänä, koska kyseessä on lupamääräysten tarkistamishakemus.

Ympäristönsuojelulain 105 §

Valtioneuvoston asetus aluehallintoviraston maksuista (1145/2009)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija

Jäljennös päätöksestä

Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Suonenjoen kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja
luonnonvarat -vastuualue (sähköisesti)
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / kalatalousviranomainen
(sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, jotka ovat saaneet tiedoksiannon kirjeitse.

Ilmoittaminen ilmoitustaululla ja sanomalehdessä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Itä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Suonenjoen kaupungin ilmoitustaululla.

Kuulutuksesta ilmoitetaan Paikallislehti Sisä-Savossa.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liite Valitusosoitus

Sinikka Pärnänen

Ahti Itkonen

Asian ovat ratkaisseet ympäristölakimies Sinikka Pärnänen ja ympäristöneuvos (esittelijä) Ahti Itkonen.

Valitusviranomainen Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **26.5.2014**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, hankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Itä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Itä-Suomen aluehallintoviraston Mikkelin päätoimipaikan kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Maaherrankatu 16, 50100 Mikkeli
postiosoite:	PL 50, 50101 Mikkeli
puhelin:	(vaihe) 029 501 6800
faksi:	015 760 0150
sähköposti:	kirjaamo.ita@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.